

Fenntarthatósági jelentés

2012-2013

RICHTER GEDEON

Cégnév:	Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Nyilvánosan Működő Rt.
Tulajdonosok:	MNV ZRt. 25%, belföldi tulajdonosok 6%, külföldi tulajdonosok 69%
Székhely:	1103 Budapest, Gyömrői út 19–21.
Fióktelep, Dorog:	2510 Dorog, Esztergomi út 27.
Létszám:	11.647 fő (Magyarországon 5.051 fő)
Fő termékcsoportok:	nőgyógyászati termékek, szív- és érrendszerre ható termékek, központi idegrendszerre ható termékek, fekélyellenes termékek, izomlazítók
Összes árbevétel:	351.424 M Ft
Üzleti tevékenység eredménye:	45.569 M Ft
Adózott eredmény:	42.431 M Ft
Egy részvényre jutó eredmény (EPS):	229 Ft
Egy törzsrészvényre jutó osztalék:	57 Ft

A fenti adatok a 2013-as évre vonatkoznak. Gazdasági teljesítményünkről részletesen beszámolunk a Gazdasági eredményeink című fejezetben.

Az érintettjeinkkel való találkozások során megismert kérdések, adatok, információk jelentésünk részét képezik. Kiemelten kezeljük munkavállalóinktól, részvényeseinktől, az orvosoktól, gyógyszerészektől kapott információkat, amelyekre a roadshow-ok, a Tudós Klubok, a Richter Egészségváros komplex programja, a 2011-ben elindított Richter a nőkért program, az időskorúak részére megtartott Egészségnapok, az 1994 óta működő referenciapatika-hálózatunk, és más érintettjeinkkel történő informális találkozók adnak lehetőséget.

A kapott információkat jelentésünkbe beépítve lehetőséget teremtünk érintettjeinknek arra, hogy jobban megismerjék tevékenységünket, segítsék az abból adódó hatások megértését.

Jelentésünk készítésénél felhasználtuk a G3 útmutató alapján készült B megfelelési szintű 2010–2011. évekre vonatkozó jelentés adatait is.

A 2012–2013. évekre vonatkozó jelentésünkben első alkalommal mutatjuk be termelő leányvállalataink társadalmi szerepvállalásán kívül környezeti, biztonságtechnikai tevékenységüket is. Adataikat a G3 útmutató alapján kértük be és tesszük közzé.

Leányvállalataink gazdasági adatai konszolidált pénzügyi jelentésünkben megtalálhatók.

Gazdasági adatainkat a számviteli törvény előírásainak megfelelően mutatjuk be. Magyarországi környezetvédelmi, munkahelyi egészségvédelmi és biztonságirányítási adataink többszörösen tanúsított irányítási rendszereink által szabályozott belső adat-nyilvántartási rendszerekből származnak.

A jelentés a Global Reporting Initiative GRI G3 útmutatója alapján készült.

Megfelelési szintje: B

A jelentés tanúsítását jelenleg nem tervezzük.

TARTALOMJEGYZÉK

A vezérigazgató üzenete	4
Bevezető	5
Cégünk	7
Szervezeti struktúra és irányítási rendszerek	13
Kutatás és fejlesztés	17
Gazdasági eredményeink	21
Fogyasztóink egészsége és biztonsága	24
Környezetvédelem	27
Egészség és biztonság	38
Munkatársaink	45
Párbeszéd az érintettekkel	50
Mellékletek	
Környezetvédelmi adatok: Magyarország és India	63
Környezetvédelmi adatok: leányvállalatok (Gedeon Richter Romania, Gedeon Richter RUS, Gedeon Richter Polska)	68
Munkabiztonsági adatok: Magyarország és India	71
Munkabiztonsági adatok: leányvállalatok (Gedeon Richter Romania, Gedeon Richter RUS, Gedeon Richter Polska)	72
Társadalmi adatok	73
Környezetvédelmi Irányítási Rendszer tanúsítvány	74
Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszer tanúsítvány	75
A Richter Csoport tagjai	76
Szójegyzet	78
GRI tartalmi index	82

Tisztelt Partnerünk, Tisztelt Munkatársunk! Kedves Olvasó!

Társaságunk magáénak vallja az Európai Bizottság 2011-ben kiadott CSR definícióját, mely szerint a vállalati felelősségvállalás a vállalkozásoknak a társadalomra gyakorolt hatásaiért vállalt felelősség. E felelősség kötelez bennünket arra, hogy kétévenként értékeljük és bemutassuk fenntarthatósági teljesítményünket, munkatársaink, a befektetők, az elemzők, üzleti partnereink, beszállítóink, vevőink, a civil szervezetek és partnereink számára. Az 1901-ben alapított Richter az egyetlen olyan hazai, mára meghatározó európai súllyal bíró gyógyszerceg, amely meg tudta őrizni függetlenségét.

Vállalatunk külföldi szakmai befektető nélkül, magyar irányítással működik, a vállalatvezetés döntései során figyelembe veszi a magyar nemzetgazdaság érdekeit is.

Hosszú távon gondolkodó cégeként elköteleztük magunkat a magas minőségi színvonalon végzett kutatás-fejlesztési tevékenység iránt, ezáltal mindig a lehető legjobb, legkorszerűbb készítményeket kínáljuk fogyasztóink számára. Elköteleztük magunkat abban is, hogy a vállalat fenntartható működésének figyelembevételével elérhető áron kínáljuk készítményeinket, és a lehető legszélesebb körben elérhetővé tesszük a betegségek megelőzéséhez szükséges ismereteket, információkat.

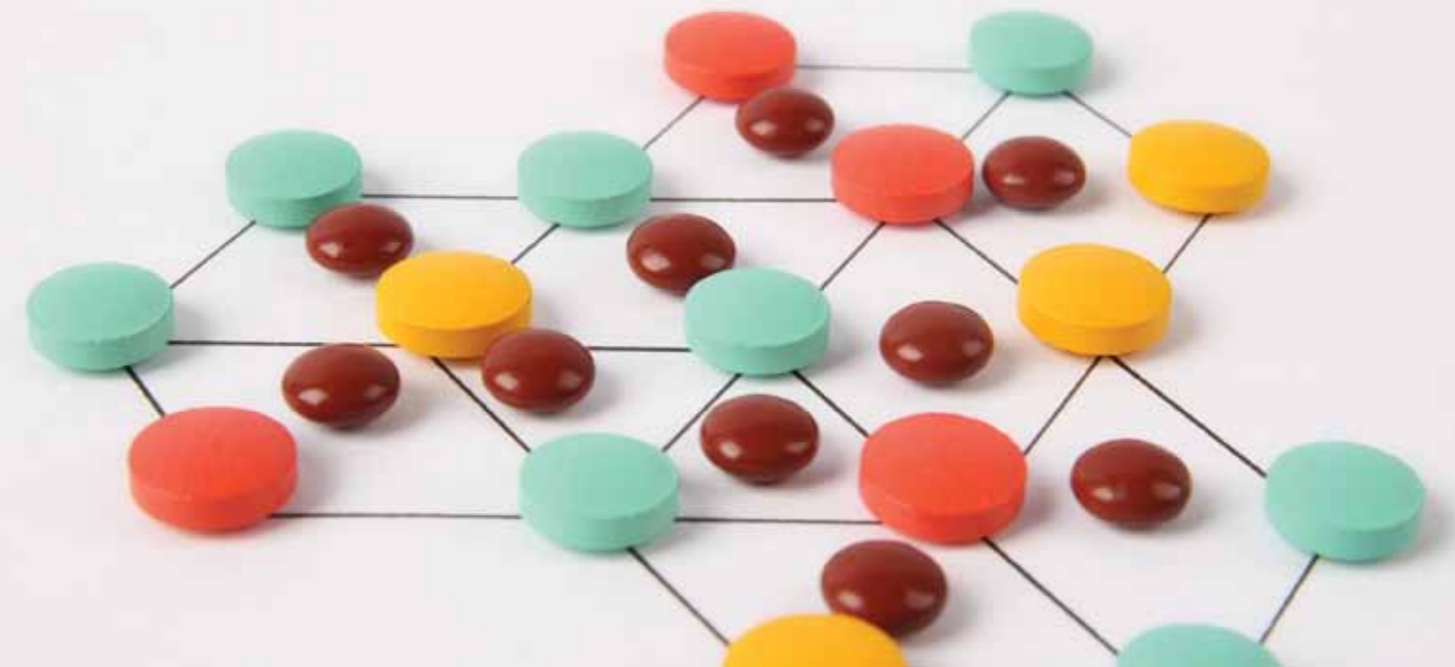
A gyógyszeripar jövőbeni kitörési pontja a biotechnológia, ezért hoztuk létre közel 25 milliárd forintos beruházással biotechnológiai úton bioszimiláris fehérjetermékek előállítására alkalmas üzemünket Debrecenben, mintegy 120 új munkahelyet hozva létre. Célunk olyan versenyképes termékvonallétrehozása, melynek segítségével magas hozzáadott értéket képviselő készítményekkel bővíthetjük hazai és nemzetközi portfóliónkat.

Határozott törekvésünk, hogy a Richter Gedeon Nyrt. a jövőben ún. speciality pharma cég legyen. A jövőben is nagy figyelmet fordítunk arra, hogy megfeleljünk a társadalmi felelősségvállalás standardjainak. Olyan belső folyamatokat működtetünk, amelyek révén üzleti tevékenységünkben szociális, környezetvédelmi, etikai és emberi jogi szempontokat érvényesítünk szoros együttműködésben az érdekelt felekkel. Működésünk során szem előtt tartjuk a felelősség és a versenyképesség egyensúlyának megteremtését.

A 2012–2013-as évekről készült Fenntarthatósági jelentésünk betekintést ad az elmúlt időszak gazdasági eredményeibe, társadalmi szerepvállalásunkba és a környezetvédelemben vállalt szerepünkbe. Bízunk abban, hogy folyamatosan fejlődő Társaságunk a jövőben is képes lesz a piaci környezethez való alkalmazkodásra és továbbra is meghatározó szereplője lesz a hazai és a nemzetközi gyógyszeriparnak.

Bogsch Erik
vezérigazgató

BEVEZETŐ

Tisztelt Olvasó!

Negyedik Fenntarthatósági jelentésünk készítésénél is nemzetközi standardot használtunk. Ez a módszer lehetővé teszi az évek során bekövetkezett változások követését, összehasonlíthatóvá teszi tevékenységünket a hasonló előírás szerint készített, az ágazathoz tartozó gyógyszergyárak tevékenységével is.

Adataink, információink forrásai nem változtak az előző jelentések óta. Gazdasági adataink csoport szintűek, konszolidált adatok. E jelentésben először találkozhat külföldi – Lengyelországban, Romániában, Oroszországban és Indiában működő – termelő leányvállalataink környezeti tevékenységének bemutatásával.

A Richter az elmúlt két évben, hazai pozícióját megőrizve, európai multinacionális gyógyszerárvallalattá fejlődött. Fontos célkitűzésünk, hogy szerete a világban piaci jelenlétünket tovább növeljük, termékpalettánkat folyamatosan bővítsük. Ennek érdekében jelentős beruházásokat hajtottunk végre, ugyanakkor marketing és kereskedelmi területen kialakított stratégiai együttműködésünk szélesítésével is biztosítani kívánjuk a Richter Csoport dinamikus fejlődését.

A Richter a legnagyobb magyar gyógyszergyártó. Öt világrészre kiterjedő piachálózattal, 29 képviseleti irodával, 35 kereskedelmi és nagykereskedelmi vállalattal rendelkezik. Tevékenységünket összesen 7 leány- és közös vállalat támogatja a gyártás és fejlesztés területén. Társaságunk széles körben ismert márkánévvel és jól kiépített értékesítési hálózattal rendelkezik Magyarországon, Közép-Kelet-Európában, a FÁK országaiban és Nyugat-Európában is.

CSR tevékenységünk áthatja a Richter Csoport működésének minden szintjét és szakterületét.

A társadalom egészségre való nevelése jegyében folytatódott a 2009-ben útjára indított Richter Egészségváros programsorozatunk, melynek elemeit folyamatosan fejlesztjük. A program tágabb összefüggésbe helyezi az egészségmegőrzés lényegét: a megelőzés fontosságát és az egészségtudatos gondolkodás elmélyítését. Az Egészségvárosok helyszínein a magas részvételi arány bizonyítja, hogy a program betölti kitűzött célját.

Társaságunk kiemelten kezeli működésének környezetre gyakorolt hatását. A környezetvédelmi

szempontok beépülnek a kutatási és fejlesztési tevékenységekbe, a technológiai folyamatokba, beruházási döntésekbe, betartjuk és betartatjuk a környezetvédelmi előírásokat.

Munkavállalóink legfontosabb érintettjeink közé tartoznak. Elkötelezettek vagyunk a biztonságos munkakörülmények biztosításában, minden lehetőséget megadunk munkatársainknak a szakmai, kompetencia-alapú tudás elsajátítására. Támogatjuk az oktatási intézményeket, jellemzően a vegyész-, a gyógyszerész- és az orvostudomány területén. Erőforrásainkhoz mérten kiemelt támogatást nyújtunk az egészségügyben és a természettudományokban érdekelt diákok szakmai fejlődéséhez.

Tevékenységünket a jelentős időszakában többek között a következő díjakkal ismerték el:

– **MagyarBrands 2012**

A Richter és a Kalmopyrin márkák 2012-ben elnyerték a MagyarBrands címet. A MagyarBrands szakmai elnevezés, a legkiválóbb hazai márkák minősítését és bemutatását célul kitűző program.

– **Magyar Adományozói Fórum (MAF) Társadalmi Befektetések Díj, 2012 különdíja a Richter Egésgyógyászat programért**

A MAF Társadalmi Befektetések Díj a hazai vállalatok társadalmi felelősségvállalását elismerő szakmai díjak között az egyetlen, amely a CSR-hoz kapcsolódó tevékenységek közül a társadalmi befektetési programokra fókuszál, és a bírálat során előtérbe helyezi a társadalom és a vállalat számára megteremtett közös értékeket, az elért eredményeket és hatást.

– **Tiszta, Rendezett Kőbányaért, 2012**

A pályázat célja, hogy a kerület intézményeit és vállalkozásait ösztönözze a kulturált környezet megvalósítására. A Richter két üzemi területe is elnyerte az elismerést.

– **Bisnode Megbízhatósági Díj, 2013**

A Bisnode nemzetközi szinten 1908 óta mi-

nősíti a cégeket kockázatosságuk alapján. A Bisnode minősítés segítségével ellenőrizhető a cégek megbízhatósága. A Bisnode minősítéssel is alátámasztott megbízhatóság egyet jelent a hosszú távú fenntarthatósággal, s egyben szimbolizálja az üzleti és minőségi rangot.

– **Legvonzóbb munkáltató 2013, 8. helyezés**

A Legvonzóbb Munkáltatók 2013-as listáján a Richter az előkelő 8. helyet szerezte meg. A Magyarországon egyedülálló rangsor, az Aon Hewitt és az AIESEC együttműködésében megvalósuló Munkáltatói Márka Kutatás alapján készült. A cégeket felsőoktatásban tanulók, pályakezdők és már több éves munkatapasztalattal rendelkezők munkapiaci elvárásai és a cégekről alkotott véleménye alapján rangsorolták.

– **Prizma Díj, 2013**

A Richter Aranyanyu Díj 2013-ban az Év projektje kategóriában elnyerte a Prizma Kreatív PR Díj megosztott fődíját.

Érintettjeink bizalmának kialakítása és megtartása kiemelt jelentőséggel bír Társaságunk számára. Arra törekszünk, hogy működésünk minden területét az etikus magatartás és alapelvek támaszák alá. Jogi felelősségünk, hogy teljesítjük a jogrend követelményeit, etikai felelősségünk pedig az, hogy ezen felül követjük a társadalmi normák előírásait.

Hisszük, hogy a megalapozott gazdasági eredmény és az etikus üzleti magatartás szoros kapcsolatban állnak egymással.

Továbbra is célunk, hogy minél hatékonyabb készítményeket fejlesszünk, azt elérhető áron kínáljuk fogyasztóink számára és megtartsuk piaci stabilitásunkat. Mindezt a társadalom számára átlátható módon kívánjuk megtenni.

2014. június 30.

1901

Richter Gedeon (1871–1944) gyógyszerész kérelmet nyújt be a budapesti Sas gyógyszertár üzleti jogának megvásárlására. Ezt a dátumot tekintjük a Richter gyár születésnapjának.

1906

Richter Gedeon gyártelep létesítése céljából megvásárolja Budapesten a Kőbányai Cserkesz utca 63. szám alatti, 3525 négyzetméter nagyságú telket, amelyen hatósági engedély birtokában a gyár megkezdte termelését 1907-ben.

1908

Az első külföldi képviselő létrehozása Olaszországban.

1923

A vállalat családi részvénytársasággá alakul Richter Gedeon Vegyészeti Gyár néven, 50 millió korona alaptőkével. Zágrábban megalakul az első külföldi leányvállalat.

1925

Biológiai értékmérő laboratórium létesül, elsőként a magyar gyógyszeriparban.

1931–1935

A vállalat tíz leányvállalatot alapít külföldön.

1939

A vállalatot hadiüzemmé nyilvánítják.

1942

Richter Gedeont a zsidótörvények miatt elbocsátják vezérigazgatói állásából, sőt egy időre a gyárból is kiltitják.

1944

Érdemeire való tekintettel a hatóságok engedélyezik Richter Gedeon számára, hogy szaknácscadóként dolgozhasson tovább, sőt 1944 augusztusában mentesítik a zsidótörvények hatálya alól. A német megszállást követően a vállalat igazgatósága lemond, szakmai vezetők veszik át a gyár irányítását. Richter Gedeon svájci útlevél birtokában sem hagyja el az országot. 1944. december végén egy nyilas osztag sokadmagával elhurcolja és a Dunába lövi.

1945

Újraalakítják a vállalat igazgatóságát, és a munkavállalók érdekképviselőre üzemi bizottságot alakítanak, amely részt kap a vállalat irányításából. A szakmai folytonosságot Pillich Lajos volt műszaki igazgató képviseli az igazgatóságban.

1948

A vállalatot államosítják, megkezdődik a tervgazdálkodás évtizedekig tartó korszaka.

1949

Megtervezik a gyár rekonstrukciós munkálatait.

1950

Megkezdődnek a gyár rekonstrukciós munkái.

1951

A vállalat nevéből törlik a Richter márkanevet. A vállalat új elnevezése Kőbányai Gyógyszerárugyár.

1954

Budapesten felavatják a Soroksári úti B12-gyártó üzemet.

1967

A Dorogi Szénfeldolgozó Vegyipari Vállalat beolvasztása a Kőbányai Gyógyszerárugyárba.

1972

A Themis Chemicals Ltd. közös vállalat irányításával B12 üzem épül Indiában, Vapiban.

1979

Farmakológiai kutatóközpont épül.

1989

Megkezdte működését a Dorogi Hulladékégető közös vállalat. Átadják az újonnan épült Biotechnológiai Kutató Központot.

- 1990** Hazai szakmai vezetés alatt újraalakul a Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.
- 1993** A FÁK piaci jelenlét kialakítása: Gedeon Richter Ukrfarm néven ukrán-magyar vegyesvállalat alapítása, Pharmarichter néven orosz-magyar vegyesvállalat létrehozása.
- 1994** A régió első gyógyszercégeként, a Richter részvényei nyilvános kibocsátás keretében tőzsdére kerülnek. Kezdetét veszi a privatizációs program, amely a Társaságban lévő állami tulajdonrész fokozatos csökkentését eredményezi. Megalakul a Richter referenciapatika-hálózata.
- 1995** A privatizáció következő szakaszának sikeres lebonyolítása, melynek során az állami tulajdonrész 43,6%-ra csökken.
- 1997** A privatizáció újabb szakaszának sikeres lebonyolítása, alaptőke-emelés egymillió darab új részvény kibocsátásával. Az állami tulajdonrész 25,2%-ra csökken.
- 1998** A Richter Gedeon Rt. megvásárolja a román államtól a marosvásárhelyi Armedica gyárat, a Gedeon Richter Romania S.A. elődjét.
- 1999** A Magyar Kémia Oktatásért Díj alapítása. Megkezdzi működését Oroszországban a Gedeon Richter RUS gyár.
- 2001** A Társaság 100 éves. A Rátz Tanár Úr Életműdíj alapítása.
- 2002** A Richter Csoport új tagja a GZF Polfa gyógyszergyár, jelenlegi nevén Gedeon Richter Polska. A Richter Gedeon a Magyar Egészségügyért Alapítvány alapítása.
- 2004** Az ÁPV Rt. az állami tulajdonú Richter részvényekre cserélhető kötvényt bocsát ki zárt körben, amelynek lejártá 2009. E konstrukció biztosítja, hogy az állam öt évig tulajdonos marad a Társaságban 25%-ban. Richter-Themis Medicare néven új, jellemzően hatóanyaggyártó vállalat alapítására kerül sor Indiában.
- 2005** A Biotechnológiai Kísérleti Félüzem átadása.
- 2006** A Technológiai Kísérleti Nagylaboratórium átadása.
- 2007** A Társaság kutatói birtokba veszik az újonnan épült Kémiai Kutató- és Irodaépületet. Németországban Richter-Helm néven biotechnológiai vegyes vállalat létesül, amely korszerű üzemet is működtet.
- 2009** A 2004-ben kibocsátott átcserélhető kötvények lejártakor az MNV Zrt. újabb Richter részvényekre átcserélhető kötvényeket bocsát ki. A részvények megtartásával a magyar állam célja a Richter stratégiai függetlenségének biztosítása további öt évre.
- 2010** Újabb akvizíciók keretében a Társaság felvásárolja a svájci PregLem céget és a német Grünenthal nőgyógyászati üzletágát.
- 2012** A debreceni Biotechnológiai üzem üzembe helyezése.
- 2013** A Társaság gyógyszergyártási engedélye bővül a debreceni hatóanyag és injekciógyártó egységekben folytatott tevékenységekre vonatkozóan. Latin-amerikai terjeszkedés megkezdése.

Társaságunk a hazai piacon kívül saját piachálózatán keresztül a világ több mint száz országába szállít hatóanyagokat és késztermékeket. Széles körben ismert márkanévvel és jól kiépített értékesítési hálózattal rendelkezik Magyarországon,

Közép-Kelet-Európában és a FÁK országokban. 2011 végére felállítottuk orvoslátogató- és marketing hálózatunkat Nyugat-Európában, támogatva a Társaság nőgyógyászati termékeinek jelenlétét e régióban is. Az USA-ba Társaságunk stratégiai

együttműködési szerződések és hosszú távú szállítási megállapodások keretében szállít termékeket. Erősítettük jelenlétünket a kínai piacon, ahol 225 fős orvoslátogató hálózatot működtetünk. Jövőnk szempontjából fontos piac Latin-Amerika: nőgyógyászati termékeink értékesítése érdekében egyes vállalatokat hoztunk létre Brazíliában és Mexikóban.

2013 év végére a Richter Gedeon Nyrt. magyarországi központú, innovációra épülő specializált gyógyszercéggé fejlődött. Tevékenységünk vertikálisan integrált: gyógyszergyártással, kutatás-fejlesztéssel, kereskedelemmel és marketinggel foglalkozunk.

A magyarországi gyártók közül, illetve a közép-kelet-európai régióban is a Richter Gedeon Nyrt. költ legtöbbet kutatás-fejlesztésre, átlagosan árbevétel

tele 12%-át: 2012-ben 38,8 Mrd Ft-ot, 2013-ban 42 Mrd Ft-ot. Közel 1000 fős kutató-fejlesztő bázisunk az originális kutatás (központi idegrendszer, nőgyógyászat) mellett generikus- és biotechnológiai készítmények fejlesztésével foglalkozik.

Az originális kutatás tekintetében a Richter mint a térség legjelentősebb gyógyszerkutatói központja, az innováció, a technológiai színvonal és a gyorsaság hármására helyezi a hangsúlyt. Kiemelkedő innovációs tevékenysége számos alkalmalmmal részesült elismerésben.

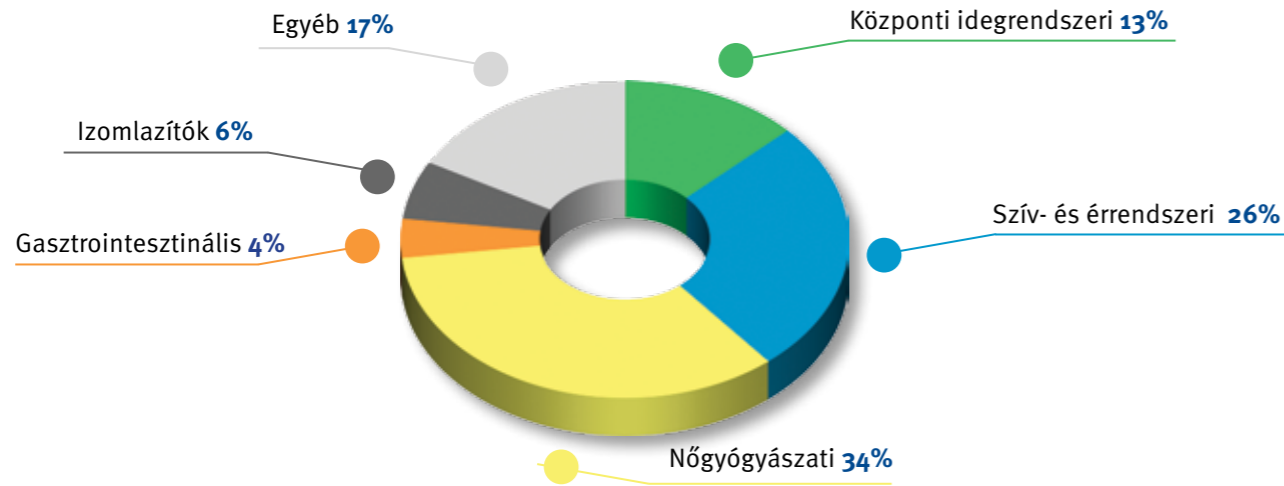
A Richter Magyarországon mintegy százféle gyógyszert gyárt, több mint 170 kizserelési formában. A termékösszetétel korszerűsítése a jelentéstételi időszak során az alábbi új készítmények forgalomba hozatalával folytatódott:

2012–2013 során Magyarországon bevezetett új termékek

TERMÉK	HATÓANYAG	TERÁPIÁS TERÜLET
AMLATOR	amlodipine + atorvastatin	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő, koleszterincsökkentő
BELARA	chlormadinone + ethynil estradiol	nőgyógyászati, orális fogamzásgátló
TANYDON	telmisartan	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
ESMYA®	ulipristal acetate	nőgyógyászati, méhmióma
REZIA	drospirenone + 20 mcg ethynil estradiol	nőgyógyászati, orális fogamzásgátló
LORDESTIN	desloratadine	légzőszervi, antiallergén
ZILOLA	levocetirizine	légzőszervi, antiallergén
VIDONORM	amlodipine + perindopril	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
MISTRAL	dienogest + 30mcg ethynil estradiol	nőgyógyászati, orális fogamzásgátló
ZOLEDRON SAV INFÚZIÓ	zoledronic acid	onkológiai
OPHYLOSA	zinc hyaluronate	szemészeti
MIRVEDOL	memantine	központi idegrendszeri, Alzheimer-kór elleni
TANYDON HCT*	telmisartan + hydrochlorothiazide	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
DIPANKRIN Forte	pancreatinum	gasztrointesztinális, emésztést elősegítő

*licenckészítmény

Termékek terápiás területenként (2013)

Vezető termékek (2013)

TERMÉK	HATÓANYAG	TERÁPIÁS TERÜLET
Orális fogamzásgátlók	hormonok	nőgyógyászati, orális fogamzásgátló
CAVINTON	vinpocetine	központi idegrendszeri, nootropikum
MYDETON/MYDECALM	tolperisone	izomlazító
PANANGIN	asparaginátok	szív- és érrendszeri, szívgyógyászat
LISOPRESS	lisinopril	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
VEROSPIRON	spironolactone	szív- és érrendszeri, vizelethajtó
LISONORM	lisinopril + amlodipine	szív- és érrendszeri, vérnyomáscsökkentő
GROPRINOSIN	inosine pranobex	antivirális
AFLAMIN*	aceclofenac	nem szteroid gyulladásgátló
QUAMATEL	famotidine	gasztrointesztinális, fekély elleni

*licenckészítmény

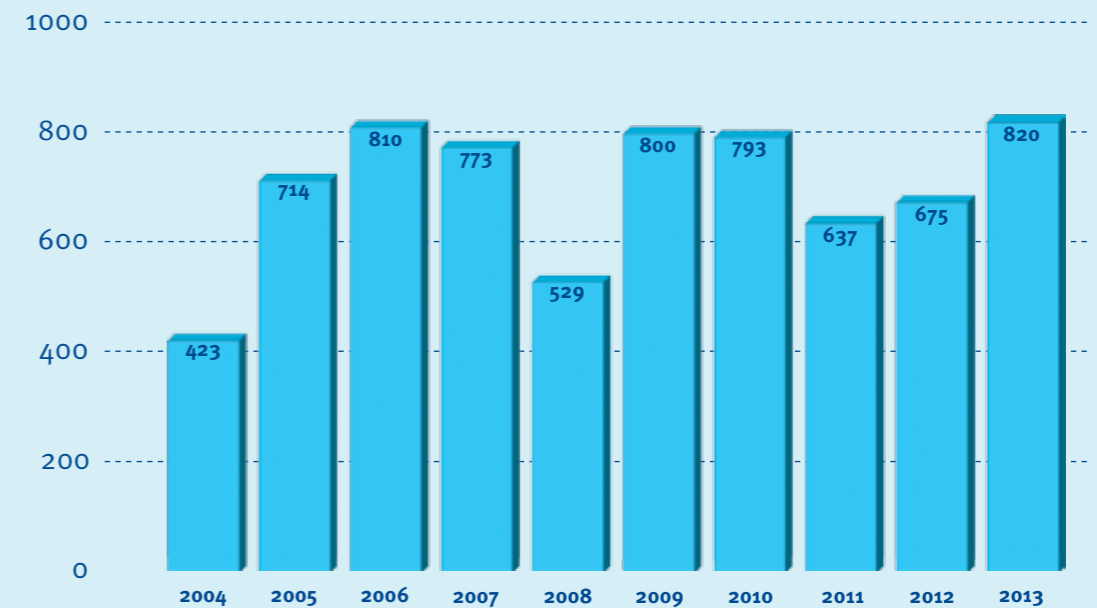
Tőzsdei jelenlét

Társaságunk 1990-ben – a privatizációs folyamat első lépéseként – alakult át részvénytársasággá. A Richter névre szóló törzsrészeit 1994. november 9-én vezették be a Budapesti Értéktőzsdére. Ugyanebben az évben, a kelet-közép-európai régió történetében elsőként vezette be cégünk papírjait a londoni SEAQ-ra.

A Társaság tőzsdei értéke követte a részvényárfolyamok alakulását, így módon 2013. év végére 820 milliárd forintos szinten állt és forintban mérve mintegy 21,5 százalékkal nőtt a 2012. december 31-ei értékekhez képest. Euróban kifejezve a 2013. december 31-i tőzsdei érték 2,8 milliárd euró volt, 21,7 százalékkal magasabb a 2012. év végi 2,3 milliárd euróhoz képest.

A Társaság tőzsdei értéke (Mrd Ft)

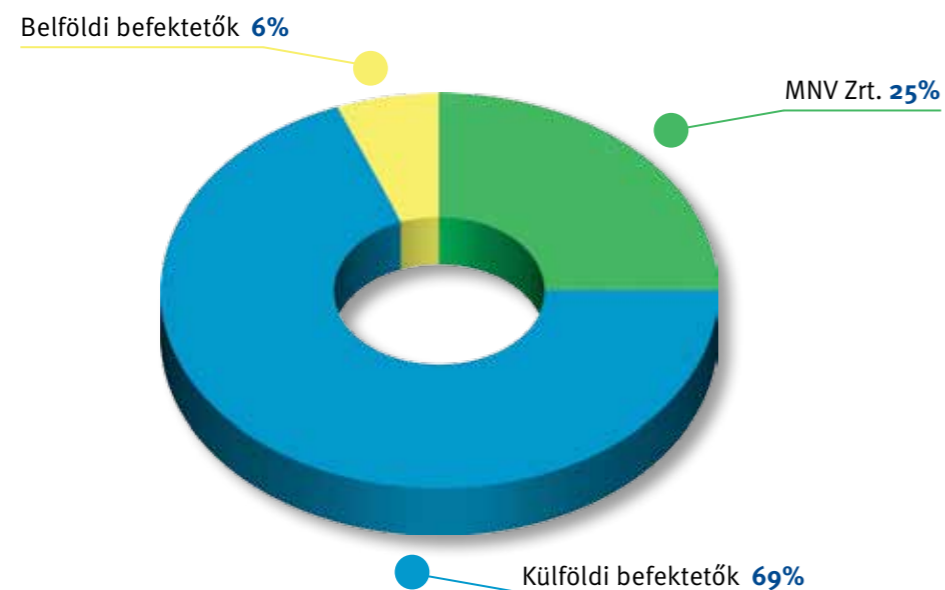
Tulajdonosi szerkezet

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. tulajdonában változatlanul a részvények mintegy 25 százaléka van. A belföldi befektetők aránya enyhe csökkenés után 6 százalékot, a külföldi befektetők aránya pedig 69 százalékot tett ki 2013 végén.

A Richter tulajdonosi szerkezete

	2013. DECEMBER 31.	
	törzsrészvények (db)	jegyzett tőke (%)
Belföldi tulajdonosok	58.018.177	31,13
MNV Zrt.	47.051.548	25,25
Önkormányzatok	1.164	0,00
Intézményi befektetők	4.679.654	2,51
Magánbefektetők	6.285.811	3,37
Külföldi tulajdonosok	128.161.933	68,77
Intézményi befektetők	127.526.848	68,43
ebből Aberdeen Asset Management Plc.	37.179.620	19,95
ebből Skagen Kon-Tiki Verdipapírfond	10.116.722	5,43
Magánbefektetők	635.085	0,34
Saját részvények	166.778	0,09
Nem nevesített tulajdon	27.972	0,01
Jegyzett tőke	186.374.860	100,00

Tulajdonosi szerkezet (2013. december 31.)

A Társaság működése

Társaságunk az etikus üzleti magatartás követelményeinek megfelelően, a jogszabályi és hatósági előírásokat betartva, a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásait követi.

A Társaság működését az Alapszabály és a Szervezeti Működési Szabályzat határozzák meg. Ezek mellett az alapvető dokumentumok mellett az igazgatósági és közgyűlési határozatok, szabályzatok (egy-egy folyamatra vonatkozóan), vezérigazgatói, vezérigazgató-helyettesi és igazgatói utasítások, valamint körlevelek szabályozzák az operatív működést.

A Társaság legfőbb szerve a **Közgyűlés**, amely a részvényesek összességéből áll. Az éves rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik többek között az éves pénzügyi beszámolók elfogadása, az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés; az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság tagjainak megválasztása illetve visszahívása; a könyvvizsgáló kinevezése; az Alapszabály módosítása, és minden olyan döntés, amely a Társaság alaptőkéjére számottevő hatással van; végezetül minden egyéb, az Alapszabályban a Közgyűlés hatáskörébe rendelt kérdés.

Az **Igazgatóság** a Társaság legfőbb döntéshozatali szerve, kivéve azokat a kérdéseket, amelyek közvetlenül a részvénytulajdonosok döntési jogkörébe tartoznak. Az Igazgatóság a Társaság Alapszabálya, a Közgyűlés határozatai és a mindenkor hatályos jogszabályok szerint végzi tevékenységét.

Az Igazgatóság feladatkörében áttekinti és jóváhagyja a Társaság jövőképét, stratégiai irányelveit és programjait, valamint a szokásos üzletmeneten túlmutató tranzakcióit. Nyomon követi és rendszeresen értékeli a Társaság teljesítményét, valamint az Ügyvezetőség tevékenységét. Hatáskörébe tartozik a vezérigazgató kiválasztása, szerződtetése, teljesítményének értékelése és javadalmazásának meghatározása. Biztosítja a jogszabályokban és az etikai kódexbe foglalt normák betartását és érvényesülését.

Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja meg, esetenként legfeljebb öt évre. A testület tagjainak többsége nem áll a Társaság alkalmazásában. A 11 tagú Igazgatóságban a független tagok száma: 8 fő. Az Igazgatóság független tagjai semmilyen gazdasági vagy egyéb anyagi természetű kapcsolatban nem állhatnak a Társasággal, és feladatuk az, hogy az Ügyvezetőségtől független véleményt nyilvánítsanak a testület tanácskozásain és elfogulatlanul ítélik meg annak döntéseit. Az Igazgatóság elnökét az Igazgatóság tagjai maguk választják meg a független tagok közül.

Az Igazgatóság tagjai*:

William de Gelsey, elnök
Bogsch Erik, vezérigazgató
Dr. Gulácsi Gábor
Horváth Gergely
Dr. Kovács László
Lantos Csaba
Christopher William Long
Dr. Mészáros Tamás
Dr. Perjés Gábor
Dr. Polacsek Csaba
Prof. Dr. Vizi E. Szilveszter

Az Igazgatóság havonta ülészik, meghatározott munkaterv alapján tekinti át a Társaság üzleti tevékenységét. A munka hatékonysága érdekében az Igazgatóság az előzetesen megküldött felkészítő anyagokat átolvasva és az egyes területekért felelős meghívott vezetőket meghallgatva tárgyalja meg a napirenden lévő kérdéseket. Az Igazgatóság mint testület jár el és hoz határozatot. Az Igazgatóság üléseiről jegyzőkönyv készül, határozatait dokumentálják.

Az Igazgatóságon belül két albizottság működik, legalább három taggal, akik a külső (független) igazgatósági tagok közül kerülhetnek ki. A **Társaságirányítási és Jelölő Albizottság** az igények figyelembevételével javaslatot tesz az Igazgatóság részére annak célszerű létszámára és feladatára vonatkozóan. Az albizottság további feladatai közé tartozik az igazgatósági taggá válás feltételeinek megállapítása, a lehetséges jelöltek alkalmasságának értékelése, tájékozódás a jelöltek végzettségéről illetve szakmai előéletéről, továbbá a társaságirányítási alapelvek nyomon követése és javaslattétel a szükséges változtatásokra. A **Javadalmazási Albizottság** javaslatot tesz a megválasztott tisztségviselők éves, illetve hosszú távú célfeladatainak megállapítására. Az albizottság további feladatai közé tartozik a pénzügyi javadalmazás és részvényjuttatás által megvalósuló vállalati ösztönzési rendszerek Igazgatóság részére történő véleményezése, valamint a vezérigazgató kompenzációjára tett javaslat előkészítése.

A Társaság működésének ellenőrzését a **Felügyelő Bizottság** végzi. Tagjait a Közgyűlés választja meg, esetenként legfeljebb három évre. A gazdasági társaságokról szóló törvény előírásainak megfelelően a Felügyelő Bizottság tagjainak 1/3-át a Társaság munkavállalói delegálják, a többi tag a Társaságtól független személy.

A testület a jogszabályok előírásainak megfelelően havonta ülészik, továbbá minden olyan alkalommal, amikor ezt a Társaság operatív tevékenysége megkívánja. A testület javaslatot terjeszt az Igazgatóság elé, megtárgyalja a Társaság stratégiáját, pénzügyi eredményeit, beruházási politikáját, illetve belső vizsgálati és ellenőrzési rendszerét. Megbeszélései alkalmával a Felügyelő Bizottság rendszeres és megfelelően részletezett tájékoztatást kap a Társaság irányításáról, elnöke tanácskozási joggal részt vehet az igazgatósági üléseken.

A Felügyelő Bizottság tagjai*:

Dr. Chikán Attila
Dr. Bedros Jonathán Róbert
Fodor Jenő
Dr. Mészáros Tamásné
Tóth Gábor

A Társaságnál háromtagú **Audit Bizottság** működik, amelynek tagjait a Közgyűlés a Felügyelő Bizottság független tagjai közül választja. Az Audit Bizottság felelős a Társaság belső számviteli rendjének ellenőrzéséért.

Az Audit Bizottság tagjai*:

Dr. Chikán Attila
Dr. Bedros Jonathán Róbert
Dr. Mészáros Tamásné

Az **Ügyvezetőség** feladata a Társaság operatív tevékenységének irányítása. A testület elnöki teendőit a Társaság vezérigazgatója látja el. Annak érdekében, hogy a testület a stratégiai célkitűzések megvalósítására összpontosítson, kizárólag az Ügyvezetőség tagjai vesznek részt a munkában. A fenntartható fejlődés alapelveinek figyelembe vétele elsősorban a vezérigazgató, de az irányítása alá tartozó területet illetően minden felső- és középvezető feladata.

Az Ügyvezetőség tagjai*:

Bogsch Erik	vezérigazgató
Dr. Gulácsi Gábor	gazdasági vezérigazgató-helyettes
Kovács Lajos	műszaki igazgató
Kovács Sándor	kereskedelmi igazgató
Radó András	termelési és logisztikai igazgató, vezérigazgató-helyettes
Dr. Szombathelyi Zsolt	kutatási igazgató
Dr. Thaler György	fejlesztési igazgató

*A közölt nevek a 2013. december 31-i állapotot tükrözik.

A Társaságnál az alábbi testületek üléseznek:

- Ügyvezetőségi értekezlet: hetente egyszer ülésezik az aktuális témákról.
- Nemzetközi értekezlet: kéthetente ülésezik a Társaságot érintő aktuális nemzetközi vonatkozású témákról.
- Termelési értekezlet: kéthetenként tart értekezletet a termeléssel és értékesítéssel kapcsolatos kérdésekről.
- K+F értekezlet: kéthetente tart megbeszélést az aktuális fejlesztési témákról.
- Vezérigazgatói tájékoztató: a Társaság aktuális gazdálkodási helyzetéről tájékoztató jelleggel tartott megbeszélés, alkalmanként.
- Kutatási tanács: stratégiai jellegű fejlesztési kérdésekben a vezérigazgató tanácsadó testülete. Havonta tartott ülésein felkért külső szakértők vesznek részt.

Irányítási rendszerek, etikai alapelvek

A gyógyszeripar tevékenységéből eredően szigorúan szabályozott keretek között működik. Kutatási és termelési tevékenységünket a mindenkori aktuális GXP elvek betartásával – GLP (Good Laboratory Practice – helyes laboratóriumi gyakorlat), gyártási tevékenységünket a GMP (Good Manufacturing Practice – szabályos gyógyszer-gyártási irányelvek), klinikai vizsgálatokat a GCP (Good Clinical Practice – gyógyszervizsgálatok helyes klinikai gyakorlata), értékesítésünket a 2013-ban hatálybalépett GDP (Good Distribution Practice – helyes nagykereskedelmi gyakorlat) előírásainak megfelelően végezzük.

Környezetvédelmi tevékenységünket az először 2001-ben, majd azóta többször tanúsított ISO 14001:2004 szabvány szerinti Környezetközpon-tú Irányítási Rendszer szerint végezzük, munka- és egészségvédelmi tevékenységünket pedig a 2006. év elején tanúsított OHSAS 18001:2007 szabványnak megfelelő Munkahelyi egészségvédelem és biztonsági irányítási rendszere szerint.

Alapvető gazdasági felelősségünk jó minőségű és kedvező árú készítményekkel állni a lakosság gyógyításának szolgálatában. Erre és jogi felelősségünkre épül etikai felelősségünk, amely a társadalmi normák követését is tartalmazza. Ezért mind üzleti kapcsolatainkban, mind a betegek irányában az etikus magatartás szabályait követjük. Meggyőződésünk, hogy a megalapozott gazdasági eredmény és az etikus üzleti magatartás szoros kapcsolatban állnak egymással. Ugyanakkor dolgozóinktól is elvárjuk, hogy betartsák etikai elveinket. Etikai kódexünk részletezi munkatársaink kötelezettségeit, Társaságunkkal szemben tanúsítandó magatartását, a diszkrimináció tilalmát, a gazdasági verseny etikáját, a vesztegetés, az ajándékok elfogadásának tilalmát és a vendéglátás, valamint a szállítókkal, vállalkozókkal, vevőkkel és a médiával való kapcsolattartás részletes szabályait. Az etikai normák mellett szigorú törvényi szabályozás írja elő vényköteles termékeink reklámtilalmát.

A Társaság növekedésének és magas szintű jövedelmezőségének fenntartása érdekében a Richter Ge-deon Nyrt. stratégiai célkitűzése a magas hozzáadott értékkel rendelkező tevékenységek arányának további növelése. Ennek érdekében a piaci értékesítés súlypontját a generikus termékekről – amelyeknél az elmúlt években a piaci környezet a folyamatos árcsökkentések és a kiéleződő verseny következtében kedvezőtlenül alakult – az innovatív termékekre helyezük át. E célkitűzés megvalósításához kutatás-fejlesztési tevékenységünket három fő területre összpontosítjuk: a kismolekulás eredeti gyógyszerkutatásra a központi idegrendszeri kórképek területén, a biotechnológiai platformra épülő bioszimiláris fejlesztésre, valamint nőgyógyászati betegségekben originális termékek klinikai fejlesztésére. Az innovatív termékek sikeres piacra hozatalával a cég exporttevékenysége tovább bővül, és egyre több emberhez jutnak el a világviszonylatban is legkorszerűbb terápiák.

Cariprazine és társai

Kismolekulás originális kutatásunk jelentős mérföldköve volt a cariprazine nevű molekula törzskönyvezési kérelmének 2012-ben történő beadása az Egyesült Államok Élelmiszer- és Gyógyszerügyi Hivatalához (FDA) skizofrénia és bipoláris mánia betegségekre. A folyamat jelenleg is tart, mivel 2013 novemberében az FDA – a vegyület hatékonyságát elismerve – további információkat igényelt a törzskönyv megadásához. A skizofrénia indikációban való európai törzskönyvezéshez további klinikai vizsgálatok szükségesek, ezek a jelentés készítésének időpontjában még folyamatban vannak. A cariprazine orvosi felhasználhatóságának

bővítése érdekében a molekulával ezen felül depressziós kórképekben is folynak fázis II. vizsgálatok. A cariprazine mellett 10 projektünk van folyamatban, ezek közül egy fázis I-ben, a többi pedig a kutatás korábbi szakaszaiban tart. A Társaság 2011-ben a kismolekulás originális K+F 2020-ig kitekintő stratégiaalkotásának keretében jelentős fókuszálást hajtott végre a megcélzott terápiás indikációkat illetően. Az elmúlt időszakban az erőforrásainkat tovább koncentráltuk és gyógyszerkutatási erőfeszítéseinket a jövőben elsősorban a kognitív zavarok, az elhízás és az autizmus területeire koncentrálnak.

Gyógyszerfejlesztés biotechnológiai módszerekkel

A Richter több mint 110 éves története során mindvégig fontos szerepe volt a biotechnológiának. Kezdetben, az elmúlt század első felében, a biotechnológia az élőlények által termelt biológiailag aktív anyagok kivonatával szolgálta a gyógyítást. A Richterben ennek jegyében a hormontartalmú szervkivonatokból organoterápiás készítményeket állítottak elő. A nagy nemzetközi áttörést hozó inzulin extrakciós gyártását is gyorsan meghonosította a Társaság. Az ötvenes évek óta az úgynevezett fermentációs biotechnológia is jelen van a cég életében: ez mikrobák életfolyamatainak reakcióit használja fel a gyógyszerek, elsősorban a B12-vitamin és egyes szteroid vegyületek előállításánál bizonyos lépéseknél (biokonverzió vagy bioszintetikus fermentáció).

Nemrégiben a „rekombináns biotechnológia” korszaka gyökeres változást hozott a biotechnológia történetében. A genetikai anyag felfedezése és a hozzá kapcsolódó kutatások lehetővé tették, hogy sejt kultúrákat képessé tegyünk számukra teljesen idegen fehérjék termelésére. A kívánt fehérje szekvenciájának ismeretében, az úgynevezett genetikai szerkezetet létrehozva, majd azt a gazdasejtbe ültetve létrehozuk a módosított gazdasejtet. A fermentációs fázisban ezek a gazdasejtek állítják elő a kívánt fehérjét. A következő szakasz különböző tisztítási lépéseket tartalmaz, ezután már a megfelelő minőségű fehérjével rendelkezünk. A humán inzulin volt az első rekombináns fehérje, amely a '80-as években a sertés inzulin helyére lépve modernizálta és biztonságosabbá tette a cukorbeteg kezelését. Azóta rengeteg, rekombináns biotechnológiai úton gyártott terápiás fehérje van a piacon. Ezek vagy valamilyen hiánybetegséget gyógyítanak – a növekedési hormon az alacsony növést, az erythropoietin a vérszegénységet, az inzulin a diabéteszt, a filgrastim az alacsony neutrofil fehérvérsejtszámot

a vérben –, vagy leginkább az onkológiai (pl. emlőrák, gyomorrák, tüdőrák stb.) és autoimmun betegségek (ízületi gyulladás, a belek gyulladásával járó Crohn betegség, a pikkelysömör stb.) területén fejtenek ki terápiás hatást.

A terápiás fehérjék pontos másolatának, azaz generikumának előállítása a molekula mérete és bonyolult szerkezete miatt nagyon nehéz. Ugyanakkor a szabadalmak lejártakor jelentős az igény arra, hogy olcsóbban is hozzá lehessen jutni az azonos hatékonyságú biztonságos gyógyszerekhez. Ennek megfelelően jött létre az ún. biohasonló (bioszimiláris) termék kategória és az ehhez tartozó törzskönyvezési lehetőség, mellyel Társaságunk élni kíván. Az elsőként bevezetett terápiás fehérjékhez képest az onkológiai és autoimmun terápiában alkalmazott monoklonális ellenanyagok (mAb-ok – az angol monoclonal antibody elnevezésből) a fehérjék között is kimagaslóan nagy molekula méretűek: átlagosan 150 kDa, míg például az inzulin 12 kDa, a filgrastim

A Társaság 2007-ben kezdődött erőteljes biotechnológiai fejlesztése eredményeként 2012-ben avattuk fel Közép-Európa legmodernebb biotechnológiai üzemét Debrecenben. Itt biotechnológiai úton előállított gyógyszeripari termékek fejlesztésére és gyártására szolgáló üzem valósult meg, közel 120 új munkahelyet hozva létre. A Társaság célja egy olyan komplex és versenyképes termékvonallá létrehozása, melynek segítségével magas hozzáadott értéket képviselő készítményekkel bővítheti hazai és nemzetközi termékportfólióját.

18,8 kDa, a növekedési hormon pedig 20 kDa méretű. A biohasonló monoklonális ellenanyagok előállítása így még nagyobb kihívást jelent.

A Richter 2006-ban határozta el, hogy rekombináns technológiával biohasonló gyógyszer-molekulákat fejleszt. A Richter K+F portfóliójába így 2007-ben mikrobiális és emlőssejttel termelhető biohasonló fehérjék is bekerültek, köztük egyes monoklonális ellenanyagok. A bakteriális fejlesztésért és gyártásért a Helm céggel közös Richter-Helm vállalkozás felelős Németországban, az emlőssejtes fejlesztés Budapesten, a klinikai minták előállítása és a piacra történő gyártás a debreceni Biotechnológiai üzemben fog megvalósulni. Az emlőssejtes fejlesztés 2007 óta zajlik a budapesti telephelyen, ahol a kis térfogatban kifejlesztett fermentációs eljárást maximum 1000 literes térfogatig méretnövelik. Ezek után az 1000 literes technológiát transzferáljuk Debrecenbe, ahol azt a debreceni üzem a végleges, 5000 literes térfogatra növeli (adott esetben akár az 1000 liter is lehet a végleges gyártó méret). A tervek szerint ezen üzemek 2016–2017-ben gyártanak először a piacra lépéshez biohasonló fehérjéket.

A fejlesztés kiterjedt analitikai módszerfejlesztést igényel, a biohasonlóság bizonyítása az elektroforézisen, folyadékkromatográfián, polimeráz láncreakción alapuló módszereken keresztül a sejtes biológiai mérésekig terjed. A sejtes, in vitro rendszerben mért adatok széles spektrumú panelje kiváltani látszik az állatkísérleteket, a biohasonló molekula megfelelő

analitikai karakterizálás után a humán vizsgálatok szakaszába léphet. A klinikai vizsgálatok során a hatékonyságot és a biztonságosságot is újra bizonyítani kell, szemben a kismolekulás generikusokkal, amelyeknél az analitikai vizsgálatokon felül csak bioekvivalencia vizsgálatok szükségesek az originátorral (a referencia termékkel) való azonosság igazolására. A biohasonló ellenanyagok fejlesztésére vonatkozó útmutatások azonban még nem érték el végleges állapotukat sem Európában, sem Amerikában; a hatóság a fejlesztésekkel párhuzamosan alakítja a szabályozási környezetet.

A Richter hat biohasonló projekten dolgozik, elsősorban a rákos és az immunológiai betegségek területén. Jelenleg két projektünk jutott el a klinikai kipróbálásig, terveink szerint 2015-ben további egy klinikára kerülhet.

Nőgyógyászati terjeszkedés

A vállalat növekedési stratégiájának egyik kulcs-eleme a nőgyógyászati termékportfólió folyamatos bővítése, valamint a nyugat-európai és latin-amerikai terjeszkedés. A nőgyógyászati termékportfólió erősítéseként a vállalat stratégiájában megjelent egyrészt az innovatív termékek fejlesztése, valamint a korábban meghatározó fogamzásgátláson kívül új nőgyógyászati indikációs területek felé való mind hangsúlyosabb nyitás. A stratégia ezen elemeinek megvalósításában jelentettek kiemelkedő fontosságú lépést a Richter Csoport 2010-es akvizíciói, melynek során a német Grünenthal cég orális fogamzásgátló ter-

Bár az ipari kutatók elsődleges feladata nem a tudományos publikációs tevékenység, a Richter kutatói közül számosan vállalták azt a többletmunkát, ami eredményeik tudományos publikáció formájában való megjelenítéséhez szükséges. A 2012–2013 közti időszakban kutatóink 2 könyvet jelentettek meg, 4 fejezetet írtak mások könyveiben, és 82 tudományos dolgozatuk jelent meg, döntő többségükben angol nyelven, szakterületük legmagasabban értékelt nemzetközi folyóirataiban. A publikációk a gyógyszerkutatás valamennyi fontosabb területét (orvos-biológia, farmakológia, szintetikus és analitikai kémia, gyógyszer technológia) reprezentálják. Ez is jelzi, hogy a Richter kutatógárdája a publikációs tevékenység vonatkozásában is a gyógyszerkutatás legfontosabb hazai tudományos műhelyei közé tartozik.

mékportfóliójának átvételére, valamint a svájci székhelyű PregLem vállalat felvásárlására került sor. Miközben a Grünenthal orális fogamzásgátló portfóliójának átvétele az európai lefedettséggel rendelkező orvoslátogató- és marketing-hálózat kiépítésének alapját jelentette, addig a PregLem felvásárlásával innovatív, a méhmióma preoperatív kezelésére alkalmas termék került a vállalat birtokába. A forgalomba hozatali engedély 2012 februári megszerzését követően megkezdjük a termék európai bevezetését. 2013 végéig mintegy 30 európai és FÁK országban vezettük be a terméket. 2013-ban további, latin-amerikai forgalmazási jogot is vásárolt a cég, ahol a törzskönyvezési folyamat lezárását követően, egyes országokban már akár 2014 végétől megkezdődhet a termék bevezetése. Emellett Társaságunk továbbra is aktívan kutatja a kielégítetlen orvosi igényt jelentő nőgyógyászati indikációs területeket, a termékportfólió bővítése érdekében.

Az emberi tényező

Az innováció súlyponti szerepét a Társaság tevékenységében jól mutatja, hogy a Richter konszolidált árbevételének közel 12%-át, 2012-ben 38,8 milliárd, 2013-ban 42 milliárd forintot fordított kutatás-fejlesztésre, az egyik legtöbbit a középkelet-európai régióban. A Társaság Közép-Kelet-Európa legnagyobb K+F központját üzemelteti, K+F létszáma 1061 fő, amelyen belül 657 kutatót

foglalkoztat, akik közül 23% PhD fokozattal rendelkezik. Ennek a tekintélyes méretű és magasan kvalifikált „szürkeállománynak” nemcsak a Társaság saját fejlesztéseire való hozzájárulása meghatározó és számottevő, hanem tudományos aktivitása is elismerésre méltó (lásd keretes szövegünket). Innovációt jelentő felismeréseinket az elmúlt két évben 31 magyar illetve nemzetközi szabadalmi bejelentésben összpontosítottuk; az utóbbiak köre több mint nyolcvan országra terjed ki.

A Richter nemcsak saját kutatógárdájára támaszkodik, ugyanis kiszélesítette innovációbázisát a hazai egyetemi, akadémiai szféra bevonásával. Oktatási, tudományos és K+F együttműködések vannak a Szegedi Tudományegyetemmel, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel, a Pécsi Tudományegyetemmel és a Debreceni Egyetemmel. Öt jelenleg is futó konzorciális K+F pályázatban veszünk részt egyetemek, illetve akadémiai intézetek partnereként; a pályázati projektek összértéke meghaladja a 16 milliárd forintot. A Richter emellett saját maga is ír ki pályázatokat az akadémiai, egyetemi kutatóhelyek részére a gyógyszerkutatásban, -fejlesztésben hasznosítható tudományos kutatás támogatására. Erre a célra 930 millió forintot fordítottunk 2007 és 2013 között, melyből hat egyetem, négy akadémiai intézet, valamint hat kis- illetve középvállalat kutatási tevékenységét támogattuk harmincnégy témában.

A Richter Csoport árbevétele 2013-ban 351.424 millió forintot (1.184 millió eurót) tett ki, amely 7,6%-os növekedést (euróban mérve 4,8%-os emelkedést) jelent 2012-höz viszonyítva.

Az árbevétel alakulása az egyes régiókban (Mft)

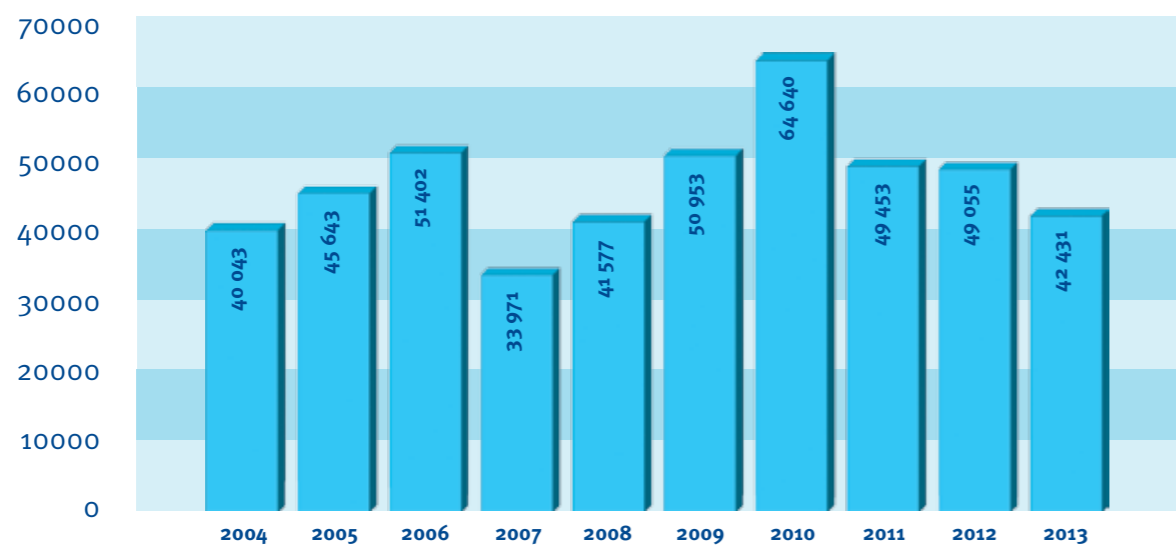
	2011	2012	2013
Magyarország	35.683	30.932	31.368
EU	108.939	116.803	126.727
Lengyelország	19.503	22.622	22.000
Románia	36.287	37.984	44.199
EU10	21.392	23.188	23.756
EU15	31.757	33.009	36.772
FÁK	124.410	143.975	151.174
Oroszország	88.598	97.397	99.897
Ukrajna	14.698	19.731	21.351
Egyéb FÁK országok	21.114	26.847	29.926
USA	20.513	16.123	14.293
Kína	1.400	1.769	10.352
Egyéb országok	16.923	17.100	17.510
Összesen	307.868	326.702	351.424

Kiemelt pénzügyi adatok (konszolidált)

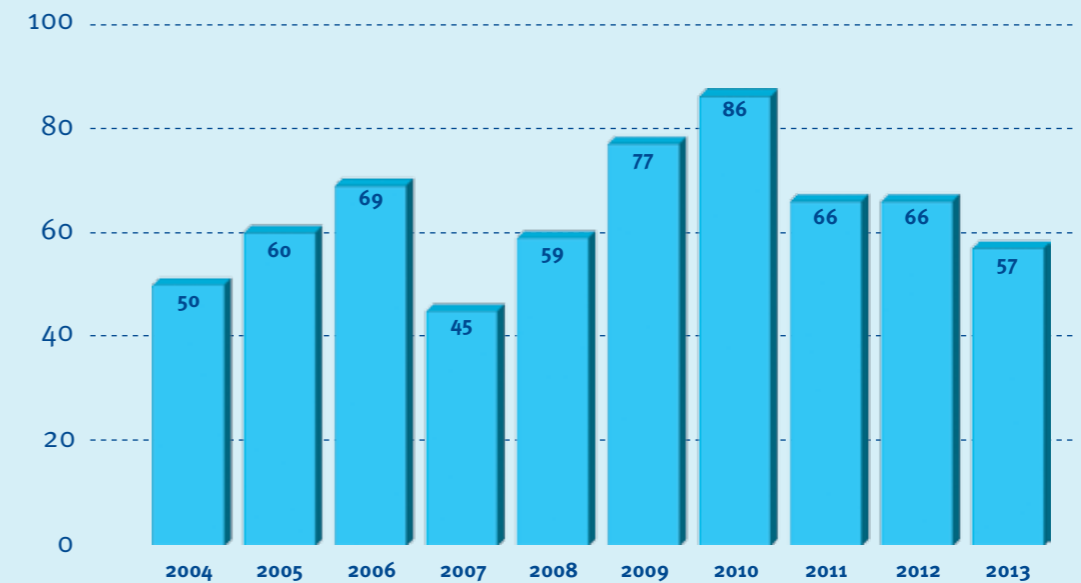
	2011	2012	2013
Összes árbevétel (MFt)	307.868	326.702	351.424
Üzleti tevékenység eredménye (MFt)	60.927	48.696	45.569
Adózott eredmény (MFt)	49.453	49.055	42.431
Egy részvényre jutó eredmény (Ft)*	264	264	229

*Átszámítva a 2013. júliusi részvénytizedelésnek megfelelően

Adózott eredmény (MFt)

Egy törzsrészvényre jutó osztalék (Ft)

A 2013. júliusi részvénytizedelésnek megfelelően.

Társaságunk Magyarországon folytat kutatás-fejlesztési tevékenységet és a hazai gyártók közül a legtöbbet költi kutatás-fejlesztésre. A vállalat jelentős adó és tb-járadék fizető és nagy volumenű beruházásokkal is hozzájárul a magyar nemzetgazdaság gyarapodásához. A Richter emellett hazánkban ötezer, régiós szinten összesen több mint tízezer embernek ad munkahelyet. Társaságunk nemzetgazdasági hozzájárulása jelentős, 2013-ban 91,4 Mrd Ft volt.

A Richter Gedeon nemzetgazdasági hozzájárulása (adatok Mrd Ft-ban)

	2009	2010	2011	2012	2013
Beruházás	21,1	16,4	24,8	24,1	24,4
K+F	23,4	25,5	24,5	32,7	40,0
Adók, járulékok	24,6	23,7	22,2	24,3	23,9
Osztalék (MNV Zrt.)	2,8	3,6	4	3,4	3,1
Összesen	71,9	69,2	75,5	84,5	91,4

A gyógyszerek gyártására és fejlesztésére vonatkozó hazai, európai és más nemzetközi jogszabályok, és előírások betartásával biztosítjuk, hogy termékeink felhasználása során fogyasztóink egészségét és biztonságát megőrizzük. Készítményeink megbízható minőségét az eljárási, a technológiai és minőségügyi szabályozások betartásával érjük el. Ezt az elkötelezettséget felsővezetőink Minőségpolitikai nyilatkozatban is közzétették. Erőfeszítéseink sikerességét bizonyítja, hogy tevékenységeinkre a hazai és külföldi egészségügyi hatóságok az ellenőrzések során nem tettek kritikus észrevételt.

A felelősségteljes működés már a gyógyszerek fejlesztési és klinikai kipróbálási lépéseinél is megnyilvánul (ezt a 2008–2009-es kiadványban már részletesen ismertettük), és folytatódik a forgalomba hozatallal és gyártással kapcsolatos folyamatok teljes körű minőségbiztosítási rendszerének működtetésében, valamint a termékek utógondozási fázisában is, termékeink teljes életciklusát felölelve, beleértve az alkalmazás során előforduló panaszok, mellékhatások és reklamációk kezelését is.

A teljes körű minőségirányítási rendszer az aktuális GMP-irányelvek követelményeire épül, és tartalmazza a szükséges rendszerelemeket. Többek között magában foglalja mindazon termékek, eszközök, folyamatok tervezésének, fejlesztésének és szabályozásának kockázatkezelését, amelyek veszélyforrást jelenthetnek akár a beteg, akár a Társaság szempontjából. A minőségügyi rendszer működésének hatékonyságát a vezetőség rendszeresen ellenőrzi.

A termékeink vizsgálatához használt berendezések száma folyamatosan növekszik. Követve a korszerű technikát és a gyógyszerkönyvi követelményeket, mind nagyobb érzékenységgű műszereket használunk. Az egyre érzékenyebb módszerek alkalmazásával igyekszünk a lehetséges szennyeződések még igen kis mennyiség esetén is pontosabban kimutatni.

Gyártási folyamataink mind teljesebb körű felügyelete érdekében kialakítottunk egy olyan informatikai rendszert, amellyel termékeink minőségének változását napi szinten nyomon követhetjük. Az érvényes európai szabályozásnak megfelelően

mind a hatóanyagok, mind a késztermékek esetén évente termékenként értékeljük a gyártásukkal és minőségükkel kapcsolatos adatokat.

Beszállítóinkat nagy körültekintéssel választjuk ki. A kereskedelmi és szabadalmi szempontokon túlmenően a szállítók kiválasztásánál figyelembe vesszük a korábbi tapasztalatokat. Ilyenek többek között: szállít-e más terméket nekünk, szállít-e valamelyik leányvállalatnak is, volt-e reklamáció, mennyire egyeznek a vizsgálati eredményeink az általuk megadott adatokkal? Beszállítóinkat minősítjük egy előzetesen kitöltött kérdőív és/vagy helyszíni audit alapján. Elengedhetetlen feltétel, hogy olyan minőségben, mennyiségben és ütemezésben tudják szállítani a gyógyszerek gyártásához és csomagolásához szükséges ható- illetve segéd- és csomagolóanyagokat, ahogy azt a törzskönyvek előírják, illetve a Richter elvárásai megkívánják.

A kockázatok csökkentését szolgálja az a törekvésünk, hogy szállítóink értékelése során a

disztribútorokkal egyeztetve a vásárolt anyagok gyártóját beazonosítsuk, és lehetőség szerint közvetlenül a gyártóktól vásároljunk.

A termékek csomagolására vonatkozó érvényes szabályozások előírják, hogy az egyes készítmények milyen csomagolásban kerülhetnek forgalomba, és a csomagoláson milyen információkat kell feltüntetni (pl. a hatóanyag neve, adott termék hatóanyagtartalma, lejárati ideje stb.), továbbá hogy a fogyasztói tájékoztatóban milyen adatoknak és információknak kell szerepelniük a termék biztonságos felhasználása érdekében.

A 2013-ban hatályba lépett helyes nagykereskedelmi gyakorlat (GDP) előírásainak megfelelően termékeinket kizárólag érvényes gyártási és/vagy nagykereskedelmi engedéllyel rendelkező partnereken keresztül értékesítjük. A hazai gyártókkal, nagykereskedőkkel és egyéb szervezetekkel együttműködve igyekszünk megelőzni azt, hogy – akár a betegek életét is veszélyeztető – hamisítványok kerüljenek kereskedelmi forgalomba.

Gyógyszerbiztonság

A gyógyszerek modern világunk elengedhetetlen eszközei. Általuk hosszabb ideig élünk, kevesebbszer betegszünk meg és gyorsabban gyógyulunk. Segítségükkel távol tarthatjuk a fertőző betegségeket, és sikeresen vehetjük fel a küzdelmet a modern társadalmat meghatározó civilizációs betegségek ellen is. Emésztőrendszerünk, szív- és érrendszerünk, központi idegrendszerünk szabályozó rendszereinek egyensúlyát hosszú évtizedeken át tudják biztosítani a gyógyszeres kezelések, és meghatározó szerep jut a gyógyszereknek az élet olyan fontos területein is, mint a családtervezés.

A gyógyszereknek azonban nem csupán áldásos hatása van. Az emberek biológiai természetüknél fogva eltérően reagálnak a különféle gyógyító vegyületekre, melyek között nemkívánatos hatások is lehetnek. Ezen hatások kiküszöbölését a tudomány a személyre szabott terápiák elterjedésében látja, de ez ma még nem a napi valóságunk része. A gyógyszereket kifejlesztésük során nagyon szigorú vizsgálatoknak és elemzéseknek vetjük alá azért, hogy csak azon készítmények kerülhessenek forgalomba, melyek hasznossága mind egyéni, mind társadalmi szinten jelentős, ugyanakkor alkalmazásuk kockázata elfogadható. A farmakovigilancia (pharmakon: gyógyszer, vigilare: őrködni) a mellékhatások vizsgálatának tudománya. Művelése azt biztosítja, hogy a termék alkalmazásakor el lehessen kerülni azokat a helyzeteket, melyekben a rizikó a várt hasznosságot jelentősen csökkentené. Ez úgy lehetséges, hogy

termékeinket világszerte nyomon követjük a piaci környezetben. Biztosítjuk, hogy a gyógyszeralkalmazás a legfrissebb alkalmazási előírásnak megfelelően történjen, illetve regisztráljuk a gyógyszeralkalmazás során fellépő nem várt kimeneteket.

Ebben az örökdő tevékenységben a teljes Richter Gedeon vállalatcsoport részt vesz, és hasonló gondosságot várunk el kereskedelmi partnereinktől is. Az információ gyűjtésének, továbbításának és elemzésének támogatására 2008-ban a Richter a térségben egyedülálló informatikai rendszert vezetett be. Segítségével a gyógyszerbiztonsági szakemberek a beérkező adatokat folyamatosan elemezni tudják. Ezen tevékenység az Európai Unió gyógyszerhatóságaival összhangban, az információkat kölcsönösen megosztva, törvényi kötelezettségeinknek megfelelően történik.

Az adatgyűjtés és elemzés célja a gyógyszerek mellékhatás-profiljának minél pontosabb feltérképezése annak érdekében, hogy a készítmények alkalmazása mind az indikációt, mind a célpopulációt tekintve még pontosabban történjen – elsősorban az alkalmazási előírások és betegtájékoztatók tökéletesítése révén. A rendszer feladata az is, hogy riasszon és beavatkozzon, ha a termék biztonságosságának megváltozását észleli vagy olyan körülményt tud előre jelezni, mely a társadalmat előre nem látott kockázatnak teheti ki.

Mivel mellékhatásoktól mentes gyógyszer nincs, hisszük, hogy tevékenységünk, mely gyógyszereink hatásainak lehető legpontosabb megismerését célozza, védi a betegeket és egyúttal termékeinket is. Társaságunk a farmakovigilanciára szolgáltként tekint, melyet Gyógyszerbiztonsági Politikájában is megfogalmazott. Tevékenységünket minőségbiztosítottan, a Good Pharmacovigilance Practice (helyes gyógyszerbiztonsági gyakorlat) nemzetközi elvei szerint végezzük. A gyógyszerbiztonság személyi felelősségét hordozza és a rendszer működését felügyeli a farmakovigilanciáért felelős személy (Qualified Person for Pharmacovigilance).

2013 végére Társaságunk megteremtette az alapját egy jól működő, az Európai Unió gyógyszer szabályozásának megfelelő farmakovigilancia minőségi rendszernek.

A jövőben a következő általános célokat tűztük ki ezen a területen az üzleti célok hatékony támogatása érdekében:

- Hatósági megfelelés:
 - az EU Helyes Farmakovigilancia Gyakorlat irányelveinek teljes körű bevezetése;
 - az egyedi gyógyszerbiztonsági esetek és összefoglaló jelentések minőségének javítása és a hatósági beadási határidők betartása.
- Gyors reagálás: a gyors reagálás folyamatának kidolgozása a gyógyszerbiztonság területén a betegek és a köz egészségének védelmében, gyors problémamegoldási képesség kialakítása és a gyakorlatban tanultak hasznosítása.
- Inspekciós készenlét: az összes leányvállalattal és képvisellel azonos elvek és módszerek alapján, azonos folyamatok lefektetése, ami biztosítja, hogy a minőségügyi rendszer bármely pillanatban fogadóképes az ellenőrzésre.
- A hatékonyság és megfelelés mérőszámainak kidolgozása és rutinszerű alkalmazása.

A gyógyszergyártás számos kockázattal jár, ezért a tevékenységünkhöz kapcsolódó környezetvédelmi feladatokat kiemelt felelősséggel kezeljük. Gazdasági döntéseink elválaszthatatlan része a környezetvédelmi szempontok figyelembe vétele, beruházásainknál, fejlesztéseinknél igyekszünk a legjobb elérhető technikát (BAT) alkalmazni, a fő hangsúlyt mindig a megelőzésre helyezzük. Ebben jelentős szerep hárul az irányításra, a kutatás-fejlesztés, valamint a gyár- és létesítmény-fejlesztés területeire is.

Új, debreceni Biotechnológiai üzemünket is figyelembe véve, magyarországi gyártóegységeink száma háromra nőtt. Valamennyi rendelkezik Egységes Környezethasználati Engedéllyel (ún. IPPC engedély – integrált szennyezésmegelőzés és ellenőrzés). A debreceni beruházás kapcsán maximálisan érvényesíteni tudtuk a BAT elvárásokat, a legkorszerűbb berendezéseket és technológiákat alkalmazzuk. Az üzemi próbákat követően 2013-ban megkezdődött a gyártó eljárások üzemeltetése.

Budapesten egy elavult üzem épületeinek szanálását követően 2010 őszére a korábbi évtizedek megörökölt kusza területét egyszerű, mégis változatos és nagyvonalú, tágas környezet váltotta fel. A fű, a színes évelők, a közel 70 előnevelt fa, az igényes burkolatok és a terület központjában megépített ún. vízarchitektúra világszínvonalú gyárhoz méltó arculatot mutatnak.

A dorogi volt B12 üzem területén közel kéthektáros park létesült.

Környezetvédelmi irányítás

ISO 14001 szabvány szerinti Környezetközpontú Irányítási Rendszerünket, magyarországi iparági versenytársainkat megelőzve, első ízben 2001-ben tanúsította független szervezet. A rendszer folyamatos karbantartását a felüyeleti és újratanúsító auditok eredményei igazolják. A 2013. évi újratanúsító audit csupán néhány fejlesztési javaslatot fogalmaz meg. A rendszer jellemzése a BV Magyarország Kft. megfogalmazásában: „Jól felépített, megfelelően bevezetett és folyamatosan fejlesztett környezetközpontú irányítási rendszer, mely számos innovatív, korszerű elemet tartalmaz. A rendszer a környezeti hatásoknak és kockázatoknak megfelelően komplex, komoly szakmai háttérre, informatikai bázisra épül.” A Budapesten és Dorogon működő gyártóegységekre vonatkozó KIR hatályát 2016 végéig debreceni üzemünkre is kiterjesztjük. Ennek érdekében az ottani tevékenységeket már a kezdetektől az irányítási rendszer elemei szabályozzák.

Környezetvédelmi célok, programok

Környezetvédelmi tevékenységünk folyamatos javítása érdekében, működésünk jelentős környezeti tényezőit figyelembe véve, célokat és előirányzatokat fogalmazunk meg. A 2010-ben lezárult öt éves periódus legfőbb célkitűzéseinek eredményeként befejeztük a korábbi gyártástechnológiák megfelelő infrastruktúrával ellátott telepre történő telepítését, a technológiai berendezések, a csatornahálózat, a szennyvízkezelés és az anyagtárolások korszerűsítését. Alkalmazott technikáink és a műszaki feltételek megfelelnek az ún. BAT elvárásoknak, a legmagasabb gyártási színvonalat képviselve. A periódus lezárultával a célokat, előirányzatokat átgondoltuk és újrafogalmaztuk. Az új célokat a 2011–2016 időszak feladatainak figyelembe vételével határoztuk meg.

	CÉLOK	ELŐIRÁNYZATOK	HATÁRIDŐK
1.	A budapesti, 2010-től érvényes Egységes Köznyezethasználati Engedélyben meghatározottak végrehajtása.		folyamatos
2.	A dorogi, 2011-től érvényes Egységes Köznyezethasználati Engedélyben meghatározottak végrehajtása.		folyamatos
3.	Környezetvédelmi szempontból meghatározó hatóanyag-gyártások környezeti hatásának javítása.	3.1. Jelentős tényezők azonosítása, szükséges intézkedések meghatározása.	folyamatos
		3.2. Technológiák felülvizsgálata során a környezetvédelmi szempontok érvényesítése.	folyamatos
		3.3. Új technológiák engedélyezése során a környezetvédelmi szempontok érvényesítése.	folyamatos
4.	A környezeti kockázatok csökkentése érdekében a Társaság vészhelyzeti felkészültségének folyamatos javítása.	4.1. Vészhelyzeti utasítások fejlesztése, végrehajtás gyakorlása.	folyamatos
		4.2. Együttműködés fenntartása a Társaság polgári védelmi, tűzvédelmi szervezeteivel.	folyamatos
5.	A környezetvédelmi kommunikációs tevékenység hatékonyságának fokozása.	5.1. A legfontosabb környezeti mutatók, eredmények és feladatok nyilvánosságának biztosítása.	folyamatos
		5.2. A kerületi iskolák célzott támogatásával a környezettudatos nevelés erősítése.	folyamatos
6.	A gyártóegységek esztétikai hatásának javítása.	6.1. Lehetőség szerint további zöldfelületek kialakítása, jelenlegiek állagának megőrzése.	folyamatos
		6.2. Épületek állagának megőrzése, felújítása.	folyamatos
7.	A KIR hatályának kiterjesztése a debreceni üzemre annak üzembe állása után.		az üzemserű működés megkezdése után
8.	Az anyag és energiafelhasználás hatékonyságának nyomon követése, lehetőség szerinti javítása.		folyamatos
9.	Energiahatékonyság növelése.	9.1. Egyes létesítmények jelenlegi gőz-alapú fűtésének kiváltása forró vizes kazán üzembe állításával.	2011
10.	Az új és meglévő gyártások károsanyag-kibocsátásának minimálisra csökkentése a BAT-NEEC technológiák alkalmazásával.		folyamatos
11.	Ózonréteget lebontó és egyes fluortartalmú üvegházhatású gázok felhasználásának racionalizálása.	11.1. A 3 kilogramm töltetsúlyt meghaladó, szabályozott anyagokat felhasználó hűtő-légkondicionáló berendezések felülvizsgálata, szükség szerinti cseréje.	2014
12.	A szennyezőanyag-kibocsátás további csökkentése.	12.1. A Dorogi Fióktelep esővízgyűjtő vésztározó rendszerének kialakítása.	2011
		12.2. A vízminőség-védelmi szempontból kiemelt anyagok kibocsátásának fokozatos csökkentése.	folyamatos
13.	A zajkibocsátásra vonatkozó határértékek betartása.	13.1. Az egységes Köznyezethasználati Engedélyben előírt zajvédelmi program végrehajtása.	Budapesten 2011 végéig Dorogon 2013 végéig
14.	A veszélyes anyagok tárolása és szállítása által okozott környezeti kockázat csökkentése.	14.1. A talajvízminőség változásainak rendszeres ellenőrzése a monitoringhálózat segítségével.	folyamatos
		14.2. A csatornahálózatok műszaki állapotának folyamatos ellenőrzése, javítása.	folyamatos
15.	A talajvízszennyezés csökkentése a szennyezett talajvíz kiemelésével és tisztításával.	15.1. A Dorogi Fióktelepen a talajszennyezés csökkentésére Kárelhárítási terv elkészítése, kárelhárítás megkezdése.	2013
16.	Hulladékgazdálkodás további korszerűsítése.	16.1. A szelektív hulladékgyűjtés bővítése.	2011

Energiafelhasználás

Vállalatunk energiafelhasználására a termelési volumenen túl az alábbi tényezők gyakorolják a legnagyobb hatást:

Időjárás

Tapasztalataink szerint az utóbbi évtizedben egyre jellemzőbbé vált a szélsőséges időjárás, ami a nem technológiai jellegű energiafelhasználás (hűtés, fűtés, klimatizálás) növekedését eredményezte. Kivételt képez a 2013-as év, amikor is a környezeti hőmérséklet kedvező alakulása jelentős energiamegtakarítást eredményezett.

Gyártástechnológiai előírások

A gyógyszergyártási és raktározási körülményekre vonatkozó követelmények folyamatos szigorítása jellemzi az iparágat. A gyártási és raktározási környezetre hozott újabb előírások (raktározási hőmérséklettartomány felső határértékének csökkentése, légcsereszámok növelése, téli-nyári páratartalom tartás, lamináris levegőáramlás minimális sebességének növelése) betartása a legtöbb esetben csak többlet energiárfordítással oldható meg.

Az ellátórendszerek műszaki színvonala

Az alapellátás pilléreit képező nagy ellátórendszerek (gőzkazántelep, központi hűtőgépházak) életciklusa minimum 20–25 év. Ilyen hosszú időtáv alatt a jogszabályi és gazdasági környezet, az alkalmazott

műszaki megoldások jelentősen megváltozhatnak, ezért tartjuk fontosnak az energetikai ellátórendszerek folyamatos fejlesztését, korszerűsítését. Az új műszaki megoldások és berendezések alkalmazásának hatása általában az üzembiztonság növelése illetve az energiafelhasználás csökkenése irányába mutat.

Fenti tényezők együttes hatásának következményeként elmondható, hogy a vállalat energiafelhasználása kis mértékben növekszik.

Figyelembe véve az energiafelhasználásunk volumenét és látva az energiaszektorban zajló változásokat, 2012-ben elindítottuk a budapesti és a dorogi gyártóegységek energiaellátásának átfogó vizsgálatát, célul tűztük ki energiaellátási koncepció kidolgozását, bízva abban, hogy ez alapot szolgáltat a vállalat energetikai stratégiájának továbbfejlesztéséhez. A legfontosabb kérdések, amelyekre a választ kerestük:

- A meglévő energetikai ellátórendszereink mennyire alkalmasak a jelenlegi igények kielégítésére, milyen ésszerű, gazdasági racionalitással bíró beavatkozásokat tudunk tenni a hatékonyabb energiafelhasználás érdekében?
- A vállalat fejlődésével együtt járó újabb igények kielégítésére milyen lehetőségek nyílnak és ezek közül melyek a legelőnyösebbek?
- Lehetséges-e, és ha igen, milyen gazdaságossági mutatók mellett, megújuló energia felhasználása a vállalat energiaigényének részleges kielégítésére?

A 2013-ban elkészült koncepcióterv legfontosabb megállapításai a következők:

- Indokolt volt – a több évtizedes gyakorlattal szakítva – a gőz hőhordozó közegről áttérni forró vízre a budapesti gyárterületen az új létesítmények épületgépészeti igényeinek kielégítése érdekében. Ezt az irányt tartani kívánjuk meglévő épületek korszerűsítése illetve új fejlesztések esetén is.
- Annak ellenére, hogy a kapcsolt energiatermelés jó műszaki megoldás a hőt és elektromos áramot folyamatosan használók igényeinek kielégítésére, valamint az európai uniós irányelvek is támogatni szándékozzák bizonyos teljesítményhatár felett, a tanulmányterv megállapítása szerint a jelen gazdasági környezetben alkalmazása nem javasolt.
- Abszorpciós hűtőgépparkunk energiahatékonysági mutatói kedvezőtlené váltak, ezért a jövőbeni fejlesztéseket elektromos hajtású hűtőgépekre célszerű alapozni.
- A Dorogi Fióktelepen a külső hőszolgáltató partner átadási pontjától távol eső gőzbázison működő kisebb és időszakos fogyasztók átállítása egyedi, földgáz bázisú hőtermelésre csökkenti a veszteségeket.
- A Dorogi Fióktelepen meg kell teremteni a lehetőségét a keletkezett kondenzvizek visszaadására a hőszolgáltató partnernek.
- Megújuló energiák felhasználására a telephelyek speciális mennyiségi és minőségi igényei miatt csak korlátozottan nyílik lehetőség, inkább a gyógyszergyártáshoz nem szorosan kapcsolódó létesítmények esetében, de azoknál is nagyon hosszú megtérülési idővel kell számolni.
- Az energiafelhasználás nyomon követésének fontos eszköze a mérőrendszer, ami számos egyéb előnye mellett (pontos költségallokáció, megbízható üzemviteli információk) önmagában is képes az energiafelhasználás csökkentésére.

Vízfelhasználás

A gyógyszeriparban felhasznált vizek minősége az egyes ellátandó feladatoktól függően különböző. Mind ivóvizet, mind „nyers” ipari vizet használunk. A gyógyszeripari előírásoknak megfelelően csak ivóvíz, vagy ebből kiindulva előállított (sótalanítás, desztillálás, csíramentesítés stb.), nagyobb tisztaságú víz kerül a technológiai gyártóberendezésekbe. Az ipari víz legnagyobb része előkezelést (szűrést) követően hűtési célokra szolgál.

Vízfelhasználásunk folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, ami a következő okokra vezethető vissza:

- Belső hálózatunkat folyamatosan korszerűsítjük, az öreg, bizonytalan műszaki állapotú vezeték szakaszokat cseréljük.
- A régi, vízfelhasználás szempontjából pazarló technológiák és berendezések folyamatosan kiszorulnak a telephelyekről.
- A hűtővíz-szolgáltatást illetően egyre nagyobb területen térünk át a recirkuláltatott víz használatára. A célunk az, hogy az ilyen jellegű hűtési igényeket teljes mértékben recirkulációs hűtőrendszerekkel elégítsük ki.

Nyersanyag-felhasználás

Vegyianyag- és oldószer-felhasználásunk mértéke szoros összefüggésben áll a termékeink iránti igény mértékével és összetételével. Ennek oka, hogy a törzskönyvezési hatóságok szigorú előírásai szabályozzák a gyártástechnológiákat, valamint az ahhoz felhasznált anyagok mennyiségét és minőségét is. Az azoktól való eltérés csak igen költséges és hosszasan engedélyezési folyamat után lehetséges.

A felhasznált oldószer közel felét újra felhasználjuk, azaz kezelés nélkül vagy tisztítást követően visszaforgatjuk a reakciókba. Oldószerek teszik ki esetünkben az illékony szerves vegyületek (VOC) fő részét. A VOC anyagokra vonatkozó megengedett veszteség (vízbe és levegőbe) a gyógyszeriparban már működő üzemek esetében a felhasználás 15%-a, míg új üzemeknél 5%. A kritériumot teljesítjük. A nitrogént elsősorban inertizálásra használjuk a robbanásveszély megelőzésére. Esetenként a cseppfolyós nitrogén párolgáshőjét hasznosítjuk levegőtisztaság-védelmi célú berendezésekben.

Az ún. ózonkárosító anyagok felhasználását, a jogszabályi előírásoknak megfelelően, csak nélkülözhetetlen esetekben engedélyezzük, vagyis ha az technikailag vagy gazdaságosságát tekintve mással nem helyettesíthető, illetve ha alternatívája környezetvédelmi vagy egészségügyi szempontból még kevésbé lenne elfogadható.

Levegőszennyezés

Az illékony szerves vegyületek (VOC), elsősorban oldószerek diffúz forrásokon történő kibocsátásának csökkentésére többféle technikai megoldást is bevezettünk az elmúlt években. A termelő berendezések műszaki színvonala eléri az ún. BAT színvonalat (Best Available Technology – Legjobb Elérhető Technika). Az egyéb, nem oldószer-jellegű anyagok megfogására abszorbereket, megfelelő hatékonyságú szűrőket, katalitikus égetőket stb. alkalmazunk.

Ózonkárosító anyagokat használunk nagyszámú hűtőberendezésben, de ezeket 2014 végéig környe-

zetvédelmi szempontból veszélytelenebb anyagokra cseréljük. Az üvegházhatású gázok közül csupán CO₂-ot bocsátunk ki.

A tevékenységükhöz kapcsolódó szállítási feladatokat korszerű járműpark támogatja (részben a Társaság tulajdonában álló önálló fuvarozó cégen keresztül), a gépkocsipark műszaki állapotának megfelelő szinten tartását rendszeres karbantartással biztosítjuk.

Szennyvízkibocsátás

Budapesten 2005 óta a teljes területen elválasztott rendszerű csatornahálózat működik. Ennek eredményeként a magasabb szennyezettségű technológiai eredetű szennyvizek – szükség szerinti helyi mentesítést követően – a szennyvíz-előkezelőkre jutnak. Az előkezelt szennyvizek az egyéb vizekkel elkeveredve kerülnek a városi csatornahálózatba, majd onnét, jelentős hígulást követően a dél-pesti többfokozatú biológiai szennyvíztisztítóba, melynek végső befogadója a Duna.

Dorogon az elkülönítetten gyűjtött szociális szennyvizek a közcsatornán keresztül a városi derítőre jutnak. Valamennyi, a Fióktelep területén keletkező technológiai szennyvíz, nem szociális célú használt vizek és a csapadékvíz egy része a többfokozatú biológiai tisztítóra kerül, melynek végső befogadója a városi derítőről kilépő vízzel együtt a Duna. Egyes magas szennyezőanyag-tartalmú anyalúgokat Dorogon is helyi előkezelés után bocsátunk a gyári csatornahálózatba.

Az esetleges havária események környezeti hatásának minimalizálása érdekében, jelentős esőzésekkor a csapadékvizet 10.000 m³-es tározóba gyűjtjük, és minőségvizsgálat után, amennyiben szennyezetlennek bizonyul, a Kenyérmezei patakba, ha szennyezettnek, akkor pedig az üzemi szennyvízkezelőre vezetjük.

Vízkiadásainknak jelentős hatása a befogadó élővízre nincs.

Hulladék

A gyógyszergyártásban keletkező szinte minden hulladék veszélyes hulladéknak minősül. Ezeket – a jogszabályok által megkövetelt engedéllyel rendelkező – ártalmatlanítóknak adjuk át. Az ártalmatlanítás döntően égetéssel történik. A más módon nem ártalmatlanítható veszélyes hulladék végleges lerakóba kerül. Veszélyes hulladékot nem exportálunk és nem importálunk.

A korszerű hulladékgazdálkodás követelményeinek megfelelően az újrahasznosítható hulladékok mennyiségét növeljük:

- A krómiszapot a korábbiakban végleges lerakóban helyeztük el. 2012 óta ezt az anyagot feldolgozzuk, a regenerált krómvegyületet a gyártásba visszaforgatjuk.
- A szelektív gyűjtés rendszerét folyamatosan fejlesztjük, hulladékgyűjtő szigetek kialakításával növeltük a begyűjtött mennyiséget. A rendszert 2013-ban a Dorogi Fióktelepünkre is kiterjesztettük.
- Keletkezett hulladékaink egy részét értékesítjük. Az oldószerek mellett jelentős mennyiségű fém, papír és műanyag hulladékot adunk át különböző vállalkozóknak továbbhasznosításra.
- A forgalomba került, de fel nem használt gyógyszereket csomagolásukkal együtt – hatósági előírás szerint – patikahálózatunkon keresztül visszagyűjtjük. A rendszer működtetését a Recyclomed Kft. végzi.

Gyártóegységeink állapota (felszíni és felszín alatti vizek védelme)

Gyártóegységeink területén évszázados a vegyipari tevékenység. A korábban keletkezett talaj- vagy talajvíz-szennyeződés aktuális állapotát az 1990-es években telepített monitoring kutak segítségével ellenőrizzük. A vizsgálatok eredményei alapján elmondható, hogy a területekről szennyezett talajvíz nem jutott ki.

Budapesti székhelyünkön teljes talajföldtani auditra került sor, a feltárt oldószer eredetű szennyeződések a hatósági előírásoknak megfelelően lehatároltuk, mentesítésükre talajvíz-kitermelő kutakat és tisztító berendezéseket telepítettünk, működésük folyamatos.

Dorogi Fióktelepünkön is megkezdtek az öröklött, valamint a korábbi tevékenységből származó talaj- és talajvízszennyezés felszámolását. Öt talajvíztermelő kutat állítottunk üzembe, és egy irányban résfallal akadályozzuk meg, hogy a szennyezett talajvíz elhagyja a Fióktelep területét. A résfal által megfogott talajvizet kiemeljük, és a termelő kutak vizeivel együtt a szennyvízkezelőben megtisztítjuk.

Kiépítettük a dorogi elválasztott rendszerű csapadékvíz-elvezető hálózatot, és a hatósági kötelezésnek megfelelően 2011-ben záportározóval egészítettük ki a rendszert.

Jelentős mértékű kiömlés az elmúlt évek során nem történt.

Zajvédelem

Budapesten végrehajtottuk a 2011 végéig szóló zajvédelmi intézkedési tervünket, így már minden ponton megfelelünk az új, szigorúbb előírásoknak. Jelenleg figyelmünket az újonnan telepített berendezések zajszempontú megfelelőségének biztosítására fordítjuk.

Dorogon a hatósági előírásoknak megfelelően zajvédelmi intézkedési tervet dolgoztunk ki. Ennek alapján 2011-ben megtörtént a fióktelep kritikus zajforrásainak feltérképezése, majd három szakaszból álló zajcsökkentési programot nyújtottunk be a hatósághoz, melyet az elfogadott. A program első szakaszának megvalósítását 2012-ben kezdtük meg, a második ütemet 2014 végére fejezzük be, ezzel teljesíteni fogjuk az előírt határértékeket.

Költségek és ráfordítások

A táblázatokból látható, hogy évről-évre jelentős összeget fordítunk közvetlen és integrált környezetvédelmi beruházásokra. Az elmúlt években a legjelentősebb beruházások a talajvíztisztítással, szennyvíztisztítással, vésztározással, zajártalom elleni védelemmel, raktározással kapcsolatban valósultak meg.

Környezetvédelmi beruházások: Magyarország és India (Mft)

	2011			2012			2013			
	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India (rúpia)
Összes környezetvédelemhez is tartozó beruházás (közvetlen + Integrált)	752	1 152	400	1.191	1.021	343	1.191	1.938	0	465.125
Ebből környezetvédelmi rész (közvetlen + integrált kv része)	85	701	60	243	382	4	215	493	0	465.125
Közvetlen környezetvédelmi beruházások	39	609	47	64	255	0	94	284	0	465.125
légszennyezés	31	0	0	33	14	0	34	0	0	0
vízszennyezés	2	240	3	0	100	0	26	169	0	465.125
talaj, talajvíz	0	333	0	0	141	0	15	38	0	0
veszélyes hulladékok	1	0	44	0	0	0	19	2	0	0
egyéb	6	36	0	31	0	0	0	74	0	0
Integrált környezetvédelmi beruházások	713	543	354	1.126	766	343	1.097	1.654	0	0
ebből környezetvédelmi rész	46	92	14	178	127	4	121	209	0	0

Környezetvédelmi üzemeltetési költségek: Magyarország és India (eFt)

	2011			2012			2013			
	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India (rúpia)
A környezetvédelmi szolgáltatást végző vállalkozásnak fizetett összegek										
Szilárd, nem veszélyes hulladék elszállítása, ártalmatlanítása	49.971	2.791	67.073	3.593	1.203	94.567	3.000	589	0	0
Veszélyes hulladék ártalmatlanítása	312.926	502.864	334.259	539.218	752	332.887	423.079	2.592	3.008.819	
Szennyvíz csatornahálózaton keresztül történő elszállítása	421.447	8.409	506.578	6.978	27.662	450.077	5.232	27.995	971.360	
Gazdasági szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások										
levegőtisztaság védelme	13.752	12.420	12.866	14.757	200	12.826	12.070	370	40.000	
szennyvízkezelés	66.006	332.071	63.564	355.879	3.452	59.871	386.316	3.432	5.003.701	
szilárd, nem veszélyes hulladék kezelése	19.943	0	21.090	0	270	15.658	0	712	0	
veszélyes hulladék kezelése	71.765	0	70.194	0	0	88.200	0	6.250	0	
talaj és felszín alatti vizek védelme	25.267	13.532	25.085	10.325	272	30.621	7.400	272	0	
zaj és rezgés elleni védelem	762	3.812	1.032	0	1.510	0	1.176	0	0	
környezetvédelmi kutatás és fejlesztés	4.000	0	0	2.500	0	0	769	0	362.199	
laborok működtetése	10.291	13.968	8.889	7.127	0	8.849	8.182	0	1.520.068	
környezeti irányítási rendszer működtetése	5.473	0	5.645	0	0	6.483	0	0	1.217.319	
egyéb	3.550	940	5.161	242	0	1.582	2.449	5.230	29.303	
Összesen	1.005.153	890.807	1.121.436	940.619	35.321	1.101.621	849.673	47.442	12.152.769	

Környezetvédelmi beruházások:
 leányvállalatok (2013)

	GR Romania (RON)	GR RUS (RBL)	GR Polska (PLN)
Környezetvédelmi beruházások	35.895	111.218.438	1.436.576
Összes környezetvédelemhez is tartozó beruházás (közvetlen + integrált)	2.162	48.830.946	140.366
Közvetlen környezetvédelmi beruházások	0	3.544.949	0
légszennyezés	0	0	0
vízszennyezés	0	3.544.949	0
talaj, talajvíz	0	0	0
veszélyes hulladékok	0	0	0
egyéb	0	0	0
Integrált környezetvédelmi beruházások	35.895	107.673.489	1.436.576
ebből környezetvédelmi rész	2.162	45.285.997	140.366
Környezetvédelmi üzemeltetési költségek			
A környezetvédelmi szolgáltatást végző vállalkozásnak fizetett összegek	153.798	2.372.973	455.090
szilárd, nem veszélyes hulladék elszállítása, ártalmatlanítása	26.976	275.374	88.980
veszélyes hulladék ártalmatlanítása	122.373	2.097.599	5.640
szennyvíz csatornahálózaton keresztül történő elszállítása	4.449	0	360.470
Gazdasági szervezeten belüli folyó környezetvédelmi ráfordítások	181.778	209.137	17.600
levegőtisztaság védelme	93.822	88.613	14.000
szennyvízkezelés	75.994	3.858	0
szilárd, nem veszélyes hulladék kezelése	0	86.133	0
veszélyes hulladék kezelése	0	0	0
talaj és felszín alatti vizek védelme	0	30.532	0
zaj és rezgés elleni védelem	0	0	0
környezetvédelmi kutatás és fejlesztés	0	0	0
laborok működtetése	0	0	3.600
környezeti irányítási rendszer működtetése	0	0	0
egyéb	11.962	0	0
Összesen	335.576	2.582.110	472.690

Jogi megfelelés

Az Egységes Környezethasználati Engedélyben foglaltak végrehajtását az illetékes hatóságok évente helyszíni szemlével összekötve ellenőrzik. Az ellenőrzések során csupán kisebb kifogásokat rögzítettek, melyekre a szükséges válaszokat időben megadtuk. Bírság kivetése 2011 óta csak a román termelő leányvállalatnál történt (2013: 3405 RON, szennyvíz) és ezt megelőzően is csak esetleg, környezeti hatását tekintve jelentőséggel alig bíró esetek kapcsán került sor.

Társaságunk munkahelyeinek jelentős részén veszélyes vegyi anyagokkal, szerves oldószerekkel, hatóanyagokkal dolgoznak munkatársaink, szembesülve a gyógyszergyártás jellemző veszélyforrásaival. Ezekben a munkahelyeken a biztonságos munkavégzés, annak megszervezése összetett, felelősségteljes feladat. Az egészséges munkahelyi körülmények Társaságunk minden munkavállalója számára adottak.

Folyamatosan dolgozunk a munkaegészségügyi és biztonságtechnikai feladatok összehangolásán. A bevezetett Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonsági Irányítási Rendszert (MEBIR) az OHSAS 18001:1999 szerint eredetileg 2006-ban tanúsították. A MEBIR jelenleg az OSHAS 18001:2007 szerint tanúsított.

Munkavédelem

A MEBIR folyamatai napi rutinfeladatokká váltak, úgymint: auditok, szemlék, kapcsolattartás a külső partnerekkel, beruházási tervzsűrik, technológiai előiratok véleményezése, egyéni védőeszköz juttatás, eseménykivizsgálás, célok/programok megfogalmazása és végrehajtása stb.

A munkahelyi ártalmak folyamatos csökkentése megkívánja a kockázatok elemzését. Mérjük a munkahelyi expozíciós tényezőket és rendszeres

foglalkozás-egészségügyi vizsgálatokon vesznek részt a dolgozók. Akkreditált biztonságtechnikai laboratórium működik Budapesten és Dorogon; a munkahelyi expozíciómérések mellett vegyi anyagok biztonságtechnikai paramétereinek meghatározása történik. A debreceni telephely méréseit a budapesti biztonságtechnikai labor végzi. A mérési eredmények a kockázatelemzés szerves részét képezik. A MEBIR programok között, igazodva a szigorodó előírásokhoz is, kiemelt helyet

foglalnak el azok a műszaki intézkedések, melyek a technológiák zártságának fokozását célozzák, ezzel csökkentve a kémiai kockázatokat.

Különös figyelmet fordítunk a robbanásvédelmi, műszaki és dokumentációs követelmények (ATEX direktíva) megvalósítására. Lángzárcsere programot indítottunk be 2012-ben, melyet terveink szerint 2014-ben le tudunk zárni.

A veszélyes berendezésbe történő beszállási munkák feltételeinek javítása érdekében első lépcsőben (2010-ben) többszenzoros személyi gázérzékelőket és korszerű mentőeszközöket szereztünk be, majd – kétéves programként – kikötési pontokat létesítettünk valamennyi beszállási tevékenységgel érintett helyen; ezáltal egyszerűbben, biztonságosabban kivitelezhetővé vált e munkafolyamat.

Közérdeklődésnek örvendő stresszkezelő programokat indítottunk a 2011-es pszichoszociális kockázatfelmérés értékeléseiből kiindulva. 2014 őszén – továbbfejlesztett formában – megismételjük a valamennyi munkavállalóra kiterjedő felmérést.

Kémiai biztonság

A veszélyes anyagok CLP szerinti osztályozásának kivitelezése igen nagy szakmai és adminisztratív feladatot jelentett 2010-ben és 2011-ben, tekintve a felhasznált és gyártott vegyi anyagok számát és a járulékos vizsgálati követelményeket, illetve információigényt. A CLP-rendelet értelmében 2010 végén 380 saját gyártású vagy import anyagot osztályoztunk, ebből 200-at jelentettünk az Európai Vegyi Anyag Ügynökség (ECHA) felé, igazodva ahhoz a 2006 óta EU-rendeletben (REACH) megfogalmazott paradigmához, miszerint a vegyi anyagok veszélyeinek azonosítása és a biztonságos felhasználás körülményeinek meghatározása

kizárólagosan a vegyi anyag gyártót vagy importátort terheli. 2011-ben 571 osztályozás és 8 bejelentés történt. REACH regisztrációs kötelezettségünk 2011-ben nem volt.

2013-ban, az előírt határidőhöz igazodva, megtörtént az első helyre sorolt intermedierünk regisztrációs dossziéjának benyújtása, amit az ECHA (European Chemical Agency) elfogadott. Ütemtervet állítottunk össze azoknak az intermediereknek a fizikai-kémiai, toxikológiai/ökotoxikológiai veszélyazonosító vizsgálatára, amelyek esetében mi vagyunk a kötelezettek a regisztrációs dosszié benyújtására. Ezek regisztrációját 2018-ig kell elvégezni.

A Társaság elkötelezett a kémiai biztonság megteremtése mint társadalmi szerepvállalás iránt, több ízben felvállalva az egyébként önkéntes vezető regisztráló szerepét. A regisztrációs dosszié elkészítésekor a Társaság a vegyi anyagok biztonságos felhasználását illetően olyan ismeretek birtokába jut, amelyeket értelemszerűen megoszt a társadalommal, jelentősen hozzájárulva a vegyi anyagok biztonságos felhasználásához. A folyamat igen jelentős szakmai és anyagi erőforrásigénnyel bír.

Folyamatosan figyeljük a gyártott és EU-n kívülről importált vegyi anyagok körét, szükség szerint élve a késői előregisztrációs lehetőségünkkel. Együttműködünk a Társaság minden vegyianyag-felhasználó területével az engedélyköteles vagy korlátozás alá eső vegyi anyagok körének csökkentése érdekében. A veszélyességi osztályozás az ECHA honlapján keresztül nyilvános.

Tűzvédelem

A tűzjelző hálózat bővítése folyamatos tevékenységnek számít minden gyáregységünk területén, igazodva a beruházások, felújítások, új techno-

lógiai berendezések beszerzése által előidézett változásokhoz. Budapesti gyárterületünkön több mint 14.000, Dorogon 2.500, Debrecenben közel 2.800 érzékelő (füst-, láng-, oldószer-, gáz- vagy hősebesség-érzékelő, kézi tűzjelző) található, amelyekről a jelzés a létesítményi tűzoltóság állandó felügyelettel ellátott központjába érkezik. Itt egy bevetésirányító rendszer segíti a beavatkozás gyorsaságát: az érzékelő pontos elhelyezkedéséről térképet nyomtat, illetve az adott területre vonatkozó szükséges információkat adatlapon jeleníti meg, szükség szerint indítja az automatikus oltórendszereket. A kiemelt fontosságú berendezéseket HI-FOG típusú, magasnyomású automatikus vízköddel oltó berendezések is védik. Budapesten 2010-ben beszereztünk egy újabb dízel üzemű áramfejlesztőt, a Magasraktár és az RGKV. HI-FOG sprinklerek szivattyúházainak elektromos energiaellátására, esetleges áramki-maradáskor. Dorogi tűzoltóságunkat 2012-ben új gépjárműfecskendővel bővítettük, 2013-ban lecseréltük a gyorsbeavatkozó tűzoltóautót, így sokkal szakszerűbben, hatékonyabban vagyunk képesek műszaki mentést, kárfelszámolást végezni.

Katasztrófavédelem

Katasztrófavédelmi szempontból a Társaság budapesti és dorogi területe egyaránt alsó küszöbértékű veszélyes üzemnek minősül. A 2011 végén hatályba lépett új jogszabály alapján vecsési raktártelepünk ún. küszöbérték alatti üzemként a súlyos ipari balesetek elleni védekezés hatálya alá került. A debreceni gyárterület nem minősül veszélyes üzemnek.

A mellékelt táblázatban mutatjuk be 2014. évi célkitűzéseinket. A célok jelentős részének megvalósítása évről-évre folyamatos munkát kíván. Más részük olyan feladatok megvalósítását írja elő, amelyek a változó jogi-műszaki környezet-

nek való megfelelés kényszeréből fakadnak. A célkitűzések csaknem száz egyedileg azonosított programot fednek le, melyek jelentős része műszaki megvalósítást is igényel.

Munkavédelmi célok, programok 2014-re (kivonat)

Budapest

CÉL	PROGRAM
Az ATEX előírásoknak való megfelelés biztosítása	Lángzárak cseréje
	Világítás-korszerűsítés
Informatikai fejlesztés	MEB IT moduljainak bővítése
Közlekedési feltételek javítása	Közlekedő utak, térburkolatok felújítása, közlekedési tükrök felszerelése
Munkabiztonság javítása	Vákuumrendszer átépítése
	Súlyterhelésű biztonsági szelepek cseréje rugóterhelésűre
	Vészlétrák átalakítása
	Veszélyes anyagok tárolási körülményeinek korszerűsítése
	Robbanásbiztos hűtők beszerzése
	Védőburkolat cseréje
Munkakörnyezeti feltételek javítása	Helyi elszívások kiépítése
	Zajexpozíció csökkentése (szellőztető rendszer hangszigetelése)
	Burkolatfelújítás
	Fűtés korszerűsítés
	Mesterséges szellőztetés kialakítása
Tűzvédelmi fejlesztés	Nyílászárók cseréje
Tűzvédelmi fejlesztés	Tűzgátló ajtó cseréje
Egészségvédelem	Pszichoszociális kockázatfelmérés
Kémiai biztonsági előírásoknak történő megfelelés biztosítása	A beszállítói biztonsági adatlapok feltöltése a biztonsági adatlap nyilvántartó modulba

Dorog

CÉL	PROGRAM
A szakaszos hatóanyaggyártó technológiák zártágának fokozása	Porbemérők és porlefejtők, mintavevők telepítése, beépítése
Informatikai fejlesztés	MEB IT moduljainak bővítése
Vészhelyzeti felkészültség javítása	Nitrogén és levegő gyorscsatlakozók cseréje
	Készülék köpeny védelme
	Jelzőrendszer kialakítása a Raktárüzemeltetési Osztály hűvös és hűtött tárolóiban
Közlekedési feltételek javítása	Frisslevegős légzőrendszer kiépítése
	Közlekedő utak, térburkolatok, járófelületek felújítása, cseréje
Munkabiztonság javítása	Kezelőpódiumok kialakítása, cseréje
	Munkanyílás fedél rásegítés kialakítása
Munkahelyi zaj- és rezgés- expozíció csökkentése	Készülékek tömítésének korszerűsítése
	Elszívók telepítése
Munkahelyi zaj- és rezgés- expozíció csökkentése	Régi centrifugák korszerűbbre cserélése
Munkakörnyezeti feltételek javítása	Klímarendszer kialakítása
	Ergonómiailag megfelelő bútorok beszerzése
	Nyílászárók cseréje
Tűzvédelmi fejlesztés	Automata riasztó-, oltórendszerek kiépítése
Veszélyes vegyi anyag expozíció kockázatának csökkentése	Tartályok túltöltés elleni védelme
	Szellőztető, légtechnikai rendszerek korszerűsítése, felújítása
	Kármentők kiépítése
Egészségvédelem	A pszichoszociális kockázatfelmérés tapasztalatainak, eredményeinek értékelése, publikálása, további kockázatkezelési stratégia kidolgozása
Kémiai biztonsági előírásoknak történő megfelelés biztosítása	A külső biztonsági adatlapok és expozíciós forgatókönyvek elektronikus archiválásának és visszakereshetőségének megoldása dokumentumkezelő rendszerben

Jelentésünkben az elmúlt három év (2011–2013) baleseti statisztikáját mutatjuk be. Halálos kimenetelű vagy súlyos munkahelyi baleset az időszakban Társaságunknál nem fordult elő. A munkabalesetek száma több év átlagában kb. azonos szinten mozog. Az is évek óta megfigyelhető, hogy a balesetek 2/3–3/4 része figyelmetlenségre, illetve élettani hatásra vezethető vissza.

Biztonságtechnikai tevékenységeinkkel kapcsolatos ráfordítások (magyarországi telephelyek, ezer Ft)

RÁFORDÍTÁSOK		2012			2013		
		Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen
munkaegészségügy	foglalkozás-egészségügyi ellátás		172.667			185.732	
	egyéni védőeszközök beszerzése	202.710	57.202	66.523	153.986	62.770	41.139
	összesen		499.102			443.627	
képzés	oktatás		47.212			40.305	
	konferencia	1.903	517	93	1.653	945	98
	összesen		49.725			43.001	
fejlesztés	biztonságtechnikai szakértői díjak		76.520			78.757	
	összesen		76.520			78.757	
beruházás	tűzvédelmi (tűzjelző rendszer bővítés, Hi-Fog, tűzoltó gépjármű)	123.420	85.741	0	79.735	77.983	0
	új műszerek beszerzése	31.189	4.305	0	10.668	12.536	0
	egyéb	45.346	17.579	0	78.470	346.500	0
	összesen		307.580			605.892	
karbantartás	tűzvédelmi (tűzjelző rendszer, Hi-Fog, oldószer érzékelő, tűzoltó eszköz)	43.330	13.760	0	53.902	15.599	0
	veszélyes gépek hatósági felülvizsgálata, engedélyeztetése	25.640	13.110	0	16.070	5.785	0
	légzésvédő készülékek	771	2.120	0	2.050	1.472	0
	Biztonságtechnikai labor műszerek	6.767	2.479	0	7.157	2.849	0
	óvóhelyek	4.301	0	0	1.956	170	0
	egyéb	0	0	0	0	0	0
	összesen		112.278			107.010	
felújítás	központi	25.416	30.175	0	0	16.975	0
	üzemi	15.270	18.446	0	14.025	32.010	0
	összesen		89.307			63.010	
egyéb	laboratóriumi segédanyagok, munkabaleseti költségvonatok (kártérítés, tb-fizetési meghagyás, biztosítási önrész)	5.522	508	0	12.494	302	0
	összesen		6.030			12.796	
Mindösszesen		1.140.542			1.354.092		

Külföldi termelő leányvállalatok

A leányvállalatok különböző égvézethez, azon belül különböző régiókhoz, országokhoz tartoznak, ezért különböző problémákkal, különböző szabályozásokkal találkoznak. Múltjuk, korábbi és jelen tevékenységük is különböző. Tekintve azonban, hogy a környezetvédelmi, munkabiztonsági és foglalkozás-egészségügyi feladatok végső soron mindenhol azonos célokat, a fenntarthatóságot szolgálják, megkezdjük az egyes vállalatoknál évek óta önállóan folytatott tevékenységek átvilágítását.

Saját adatainkat a GRI indikátorok útmutatása alapján dolgozzuk fel évek óta. Ezeket az adatokat gyűjtöttük be a leányvállalatoktól 2013-ban először.

A leányvállalatok tevékenységéről

Csak gyógyszerkészítmények előállításával foglalkozik a Gedeon Richter RUS, a Gedeon Richter Polska és a Gedeon Richter Romania. A tevékenység gyógyszeripari minőségbiztosítás szempontjából igen szigorúan szabályozott és ez magában hordoz számos olyan előírást, amely egyúttal biztosítja, hogy mind környezetvédelmi, mind munkabiztonsági, foglalkozás-egészségügyi szempontból mérsékelt kockázatúnak lehessen tekinteni. Ezt erősíti tovább az a tény, hogy a felhasznált anyagok igen nagy része jellemzően beépül a termékbe, csak igen kis hányada kerül „veszendőbe”. Mindhárom üzem oldószer-felhasználása kisebb, mint évi 50 tonna, így egyik sem esik a VOC rendelet hatálya alá. A GR POLSKA olyan gyártó létesítmény, amelyben bizonyos gyógyszerhatóanyagok gyártását több éve megszüntették, így az infrastruktúrát a jóval kisebb és esetenként eltérő minőségi igényű kapacitásokhoz kell adaptálni. A GR ROMANIA-ban szintén meglévő, de az infrastruktúrát lényegesen kisebb mértékben befolyásoló hatóanyaggyártást állítottunk le, míg a GR RUS zöldmezős beruházásként indult.

Az indiai Richter-Themis Medicare-ben (RTML) gyógyszerhatóanyagokat gyártanak, e vegyipari tevékenység kockázatai jelentősnek tekinthetők. A gyár tevékenysége egy nagyobb hatóanyaggyártó üzemhez hasonlítható, mindazokkal a kiszolgáló funkciókkal, amelyek egy komplex létesítmény működtetéséhez szükségesek (raktározási, logisztikai, energiaellátási, szennyvízkezelési stb. feladatok). A gyártóüzem fizikai kialakításának tervezésében, a berendezések műszaki tartalmának meghatározásában, az átadott gyártási technológiák helyi megvalósításában szakembereink részt vettek. E munka során jelentős feladat volt a jellemzően más éghajlati adottságokhoz, előírásokhoz, (munka)kultúrához történő alkalmazkodás.

Emberi erőforrásunk képezi folyamatos üzleti sikereink, tudományos, kereskedelmi és pénzügyi értékekben rejlő növekedési lehetőségeink alapját. Munkatársaink fejlesztése érdekében a Társaság emberierőforrás-stratégiát dolgozott ki, amelynek célja a munkatársak hosszú távú elkötelezettségének megnyerése vonzó munkahely megteremtésével és a hagyományos értékrend átadásával. Széles eszköztár áll rendelkezésünkre olyan munkatársak felkutatására és alkalmazására, akiknek szakmai tapasztalata, átfogó szakmai ismerete és jövőbeli elképzelései a lehető legnagyobb mértékben segítik elő a Richter sikerét. Törekvéseinket a kollektív szerződés, a szakszervezeti képviselő, a különböző szakmai és kompetencia képzések kínálata, a karrier utak, a teljesítményértékelési rendszer, a béren kívüli juttatások és a támogatások széles köre is szolgálják. Nagy hangsúlyt fektetünk a pályakezdő fiatalok foglalkoztatására éppúgy, mint a humánus generációváltás megvalósítására.

Az emberi erőforrás legfőképpen tőkét, befektetést és menedzselést igényel. Elkötelezettek vagyunk a magas szintű tudással rendelkező munkatársak kiválasztásában, megtartásában és munkatársaink tudásának fejlesztésében.

Értékrend

Társaságunk nagy hangsúlyt fektet írott és íratlan értékeinek gondozására, illetve megőrzésére. Értéknek tekintjük a hosszú távú gondolkodást, mely nemcsak a vállalat szakmai/stratégiai tevékenységére jellemző, hanem a munkatársakkal való együttműködésre is. Nem véletlen, hogy a lojalitás, a cég iránti hosszú távú elkötelezettség kiemelt fontosságú.

Értéknek tekintjük az átgondoltságot, a megfontolt döntéshozatalt és a stabilitásra törekvést. Büszkék vagyunk arra a biztonságra, amelyet a Richter Gedeon Nyrt. stabilitása révén nyújt munkavállalóinak. A magas szintű szakmai felkészültség biztosítása érdekében kiemelt szerepet kap a szakmai fejlődés támogatása (oktatás, képzés). A Társaság lehetőség szerint belülről építkezik, saját munkavállalói köréből biztosítja, neveli ki az utánpótlást.

A Társaságnál a közös célok elérésének egyik fontos eszköze az összehangolt csoportmunka, amely jó szakmai és emberi kapcsolatokon alapul. Ennek pozitív következménye a közösséghez tartozás érzése, a „Richter-tudat”. A szociális érzékenység mind a társadalmi szerepvállalásban, mind a munkavállalóknak nyújtott különböző támogatásokban megnyilvánul.

Létszám

A Richter Csoport teljes létszáma 11.647 fő volt 2013 végén. Az anyavállalati létszám 6.948, ebből külföldi irodáinkban 1.897-en dolgoztak. A 2012-es évhez viszonyítva a létszám növekedése a külföldi irodák alkalmazottai létszámának változásával, valamint a magyarországi létszám több mint 100 fővel történő emelkedésével magyarázható. A Magyarországon dolgozó szellemi foglalkozásúak 75%-a felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

A fenntartható fejlődéssel kapcsolatban alkalmazott munkavállalóink létszáma 197 fő gazdasági területen, 119 fő a környezetvédelem és a munkabiztonság területén, 74 fő az emberierőforrás-gazdálkodás (HR) és 12 fő a külső kapcsolatok (PR) területén.

Érdekképviselés

Társaságunk dolgozóinak érdekképviselését a Vegyipari, Energiaipari és Rokon Szakmákban Dolgozók Szakszervezeti Szövetsége (VDSZ) látja el. A gyógyszergyári szervezetnek budapesti dolgozóink közül 1.320-an, Dorogon 440-en tagjai. A VDSZ Gyógyszergyári Szakszervezete és a vezetőség közötti együttműködés nagy múltra tekint vissza, gyakoriak az egyeztetések a Kollektív Szerződés módosításakor, bérfejlesztéskor és más, a dolgozók nagyobb csoportját érintő döntések előtt.

A Munkavédelmi Bizottsággal folyamatos a kapcsolat a megfelelő munkakörülmények biztosítása érdekében.

A VDSZ Gyógyszeripari Szakszervezeti Szövetség és a MAGYOSZ megújította és újrakötötte a Gyógyszeripari Kollektív Szerződést.

Dolgozói képviselet

Társaságunknál 13 tagú Üzemi Tanács működik. Feladata: a munkatársak által választott ÜT-tagokon keresztül olyan dolgozói participáció (részvétel) kiterjesztése a munkahelyekre, mely-

nek elsődleges célja a munkavállalói érdekek folyamatos képviselete minden olyan kérdésben, ami a munkavállalók nagy többségét érinti, mindenkor szem előtt tartva a Társaság gazdasági érdekeit, stratégiai célkitűzéseit. Funkciója szerint az Üzemi Tanács információs hídként kell, hogy szolgáljon a munkáltató és a munkavállalók között.

Diszkrimináció

A diszkriminációval kapcsolatos elveinket Etikai Kódexünk tartalmazza, mely egyben mutatja az esélyegyenlőség melletti elkötelezettségünket. Elkötelezettjei vagyunk a Magyarország Alaptörvényében megfogalmazott bármely megkülönböztetés, nevezetesen a faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel tilalmának. Figyelemmel a Magyar Alaptörvény XVIII. cikkére, Társaságunk elítéli és nem alkalmazza a gyermekmunkát. Nem tartjuk hátrányos megkülönböztetésnek a munka jellegéből vagy természetéből egyértelműen következő megkülönböztetést (pl. meghatározott munkaköröket csak nők vagy férfiak tölthetnek be). Munkatársainkat a foglal-

koztatás minden elemében úgy kezeljük, hogy kizárólag a munka követelményeinek megfelelő képességeik érvényesüljenek. Ennek is bizonyítéka, hogy felsővezetőink csaknem 33%-a nő, középvezetőink között ez az arány még nagyobb, több mint 41%.

Foglalkoztatási politikánkban betartjuk a Magyar Alaptörvény III. és XII. cikkének előírásait is, határozottan ellenzünk mindenfajta kényszermunkát.

Jóléti és kulturális juttatások

A béren felüli juttatások közül – amelyek rész munkaidőben foglalkoztatott munkatársainkat is megilletik – a személyes biztonság növelését és a hosszú távú gondoskodást szolgálja az önkéntes nyugdíjpénztári tagdíj-kiegészítés, az egészségpénztári támogatás, az élet- és balesetbiztosítás. Továbbra is biztosítunk kedvezményes és kamatmentes vállalati hiteleket, utazási hozzájárulást, fiatal pályakezdeők részére lakhatási lehetőséget. A tehetséges fiatalok megtartása érdekében hosszú futamidejű biztosítási konstrukciót dolgoztunk ki, a legjobbak számára igyekszünk karrierlehetőséget biztosítani.

Változatlanul fenntartjuk és támogatjuk mindazon intézményeket, amelyek szolgáltatásaikkal előse-

gítik munkatársaink nyugodt munkakörülményeit, illetve lehetőséget teremtenek regenerálódásukhoz, pihenésükhöz. 2012-ben a balatonlellei üdülő főépületének teljes külső felújítására került sor. Ez a munka a közös helyiségek és a porta felújítását is magában foglalta. Ráckeveén a vizes blokk teljes felújítását hajtottuk végre.

Az anyavállalathoz hasonlóan a 100%-ban Richter-tulajdonú HUMANCO Kft.-ben is sor került a Kormány által javasolt béremelés végrehajtására. 2013-ban a hatályos törvények figyelembevételével mindkét, a Richter által fenntartott óvoda működésében változás történt. 2013. július 1-jével a Dorogon fenntartott óvoda; 2013. szeptember 1-jével a Budapesten fenntartott óvoda önálló oktatási intézményként működik. Működtetésükre a Richter Gedeon Nyrt. öt évre garanciát vállalt. Továbbra is a richteres munkavállalók gyermekei nyugodt, biztonságos és a kor követelményeinek megfelelő fejlődésének a biztosítása a cél.

Üdülőink a mai kor követelményeinek megfelelő színvonalon működnek. Szezonon kívüli időben egyre nagyobb számban tartunk korábban külső helyszíneken rendezett tréningeket, továbbképzéseket, elősegítve ezzel munkatársaink szakmai fejlődését. Mindezzel jelentős megtakarítást is elértünk. 2013-ban folytatódott Balatonlellén a felújítás, a lakóterek felújítása az év végére be is fejeződött. A következő ütemben, 2014 tavaszán kertrendezésre kerül sor. A Társaság által fenntartott üdülők Balatonszemesen, Budakalászon, Miskolctapolcán, Ráckeveén a már megszokott rendben működtek.

Munkavállalóink egészségének megőrzése érdekében immár hagyománnyá vált komplex egészségügyi szűrőakciót szervezünk, amelyet kétévenként valamennyi dolgozónk számára elérhetővé teszünk. 2013-ban befejeződött a negyedik ilyen szűrőprogram, és 2014-ben újraindul a kétéves akció. A cél a krónikus betegségek felismerése, valamint javaslattevés azok kezelésére.

Képzés

A Társaság minden dolgozója kötelezően részt vesz a biztonságtechnikai, minőségügyi, környezetvédelmi és farmakovigilancia képzéseken.

A Richter Gedeon Nyrt.-be lépő munkatársak számára „beilleszkedési programot” szervezünk, melynek során részben előadások, részben üzem- illetve laborlátogatás révén ismerkedhetnek meg Társaságunk széles körű tevékenységével és a vállalati kultúrával. A frissen végzett pályakezdő diplomások számára „mérnökovi” tréningprogramot szervezünk. Ennek célja egyrészt a munka világába való beilleszkedés megkönnyítése, másrészt a Richter tevékenységének és a vállalati kultúrának a megismerése.

A közép- és felsővezetők képzése tovább folytatódott. Az elmúlt években kinevezett új vezetők számára külön programot szerveztünk, amely elősegítette, hogy felkészítsük őket a rájuk váró feladatokra, így módon is biztosítva a vállalat üzleti sikereit.

Továbbra is támogatjuk az idegen nyelvet tanulókat, a dolgozók tudományos irányú továbbképzését, valamint nagy jelentőséget tulajdonítunk az informatikai ismeretek széles körű bővítésének. Iskola-rendszerű képzésben 2012-ben 169 munkatársunk vett részt, közülük 19-en hagyományos főiskolai, 49-en bolognai rendszerű, BSc, BA képzésben. 2012-ben 18 fő, MSc, MA tanult diplomája megszerzéséért, illetve posztgraduális képzésben 33-an, akkreditált felsőfokú szakképzésben 2-en vettek részt. PhD tanulmányokat 21 munkatársunk folytatott, 8-an érettségit nyújtó, 12-en technikusképzésen vettek részt. 2012-ben 525 munkatársunk tanult azért, hogy valamilyen szakképzettséget szerezzen, 75-en fejlesztették informatikai ismereteiket, 592-en szakmai továbbképző tanfolyamon bővítették ismereteiket. 684-en tanultak nyelveket, és 978-an vettek részt jogszabályokkal kapcsolatos képzéseken.

Iskolarendszerű képzésben 2013-ban 153 munkatársunk vett részt, közülük 13-an hagyományos főiskolai, 55-en bolognai rendszerű, BSc, BA képzésben. 2013-ban 17 fő MSc, MA tanult diplomája megszerzéséért, illetve posztgraduális képzésben 34 fő, 2 fő akkreditált felsőfokú szakképzésben vett részt. Továbbá 17 fő PhD tanulmányokat folytatott. 7-en érettségit nyújtó, 7-en technikusképzésen vettek részt. 2013-ban 339 munkatársunk tanult azért, hogy valamilyen szakképzettséget szerezzen, 316-an fejlesztették informatikai ismereteiket, 1016 munkatársunk szakmai továbbképző tanfolyamon bővítette ismereteit. 619-en tanultak nyelveket, és 645-en vettek részt jogszabályokkal kapcsolatos képzéseken.

FONTOSABB KIHELYEZETT TANFOLYAMOK 2012-BEN	LÉTSZÁM
Gyógyszertechnológia	21
Statisztika (elmélet + géptermi gyakorlat)	39
HPLC User Course DryLab® ₄	28
Kromatográfiás szakmai továbbképző tanfolyam (LC és HS-GC)	22
Projektmenedzsment tréningek	24
Izolációs légzésvédő készülékek kezelése	200
Nyomástartóedény-gépész (OKJ)	296
Targoncavezető + emelőgépkezelő	20
Kisgépkezelő tanfolyamok	97
Összesen:	747

FONTOSABB KIHELYEZETT TANFOLYAMOK 2013-BAN	LÉTSZÁM
Gyógyszertechnológia	22
Statisztika (elmélet + géptermi gyakorlat)	94
MS Office 2010	200
Empower tréningek (Waters)	47
IFRS képzés	44
Projektmenedzsment alapképzés	25
Projektmenedzsment tréningek	24
Építőipari változások 2013	35
Fókuszban az e-építési napló	22
Szakaszos technológiák korszerű irányítása	14
Folyamatfejlesztési tréningek (LEAN)	32
Nyomástartóedény-gépész (OKJ)	158
Targoncavezető + emelőgépkezelő	136
Kisgépkezelő tanfolyamok	73
Veszélyes áru/ADR kezelői szakmai továbbképzés	116
Összesen:	1.042

Társaságunk számos érintetti csoporttal és sokféle módon kommunikál. Társadalmi felelősségvállalásunk részeként folyamatos párbeszédet folytatunk befektetőinkkel, a hatóságokkal, a civil társadalom különböző képviselőivel is azért, hogy felmérjük a velünk szemben támasztott igényeket, tevékenységünk társadalmi hatásait és pontos tájékoztatást adjunk társadalmi szerepvállalásunkról.

A hazai társadalmi felelősségvállalás és párbeszéd

Társaságunk számára kiemelten fontos a társadalmi környezet, amelyben működik. Vezető magyar gyógyszergyártóként és munkaadóként felelősök vagyunk a társadalom egészségéért, valamint a lakossággal folytatott párbeszéd fenntartásáért. Számos egészségügyi, tudományos, oktatási és környezetvédelmi tevékenységet támogatunk és szervezünk az egészség illetve az életminőség fejlesztését valló küldetésünknek megfelelően. Az iparágból, valamint működési profilunkból adódóan felelősségünk kettős: egyrészt korszerű készítményeket kell a lakosság gyógyításának szolgálatába állítanunk, másrészt ezt elérhető áron kell tennünk. Ezért támogatási politikánk alapja az a meggyőződés, hogy azokon a területeken kell szerepet vállalnunk, amelyek tevékeny

ségi körünkhöz kapcsolódnak: az egészségügy és az oktatás támogatói vagyunk.

Tevékenységünk középpontjában a kreatív ember áll. Sokat teszünk azért, hogy elősegítsük az innovációs készségek és képességek fejlesztését saját intézményünkben és környezetünkben egyaránt.

Az egészséges életmódra nevelés céljával 2009-ben útjára indítottuk a Richter Egészségváros Programot, amely tágabb összefüggésbe helyezi az egészségmegőrzés lényegét: összekapcsolja az egyéni készítményt a közösségi érdekekkel. A program a prevenciót segíti és érdemben hozzájárul ahhoz, hogy a lakosság egészségi állapota javuljon. A Richter támogatási stratégiája ebben a programban komplexen valósul meg. A helyi

RICHTER EGÉSZSÉGVÁROS ADOMÁNYOK		
2012	Erzsébet Kórház-Rendelőintézet, Hódmezővásárhely	5.291.600 Ft
	Erzsébet Oktató Kórház, Sopron	3.895.100 Ft
	Hetényi Géza Kórház-Rendelőintézet, Szolnok	3.774.500 Ft
	Szent Borbála Kórház, Tatabánya	4.076.600 Ft
	Markhot Ferenc Kórház, Eger	3.911.300 Ft
	Szent Imre Kórház, Budapest	3.877.100 Ft
	Összesen:	24.826.200 Ft
2013	Toldy Ferenc Kórház, Cegléd	3.893.900 Ft
	Sárvári Kórház, Sárvár	3.886.400 Ft
	Kiskunhalasi Semmelweis Kórház, Kiskunhalas	5.199.200 Ft
	Magyar Imre Kórház, Ajka	5.313.500 Ft
	Gróf Tisza István Kórház, Berettyóújfalu	5.459.300 Ft
	Jahn Ferenc Dél-pesti Kórház és Rendelőintézet, Budapest	3.717.500 Ft
	Dombóvári Szent Lukács Kórház, Dombóvár	5.485.100 Ft
	Összesen:	32.954.900 Ft

egészségügyi intézmények támogatását az ott élők szűrővizsgálatokon (egészség) történő megjelenésével, az egyes betegségtípusokról szóló előadások meghallgatásával kapcsolja össze (oktatás).

Az elmúlt években jelentősen megnőtt az érdeklődés a Richter társadalmi szerepvállalása iránt a felsőoktatás végzős hallgatói között, többen választották szakdolgozatuk témájául Társaságunk társadalmi szerepvállalását. Véleményük: „a cég CSR tevékenysége elismert, de nem eléggé ismert a társadalom számára”. Nem reprezentatív felmérések alapján, saját kutatásaik alapján vonták le a következtetést. Figyelmeztető vélemény számunkra.

A Richter Gedeon Nyrt. abban a rendkívüli helyzetben van, hogy kivételes rálátással bír a magyar nők helyzetére abból adódóan, hogy a korszerű nőgyógyászati készítmények fejlesztése és forgalmazása is tevékenységéhez tartozik: gondosko-

dik a nők egészségéről a tinédzser kortól kezdve egészen a változó korig. Ez a gondoskodás azonban felelősséggel is jár. A Richter Gedeon Nyrt. feladatának tekinti, hogy a nők lelki, társadalmi jólétéért is tegyen. Ezért hívta életre a Richter a nőkért programot.

A Richter a nőkért program fontos részét képezi a Terézanyu pályázat, melynek célja, hogy a nők hangot kapjanak és tabuk nélkül beszélhessenek, írjanak problémáikról (www.terezanyu.hu). Emellett a Richter-Terézanyu Klub teret és alkalmat biztosít egy támogató női közösség létrejöttének. A közel ezer főt számláló klub nyitott mindazok számára, akik elfogadó, dinamikus közösséghez akarnak tartozni és a közösségért maguk is szívesen tesznek. A Richter a nőkért program kiemelt eleme a 2011-ben alapított Richter Aranyanyu Díj, melynek célja a nők társadalmi megbecsülésének és önbecsülésének növelése. A kifejezetten nőknek szóló elismerést a Richter Gedeon Nyrt. és Rácz Zsuzsa író nevével fémjelzett Terézanyu

Klub hozta létre. Három kategóriában – pedagógus, orvosnő, egészségügyi szakdolgozó – lehet Aranyanyunak jelölni a köztünk élő „hősnőket” (www.aranyanyu.hu).

A Nyugdíjasklubok és Idősek „Életet az éveknek” Országos Szövetséggel folytatódott az együttműködés, elsősorban Egészségnapok szervezésével. Az időskorúak ezeken a programokon a korosztályt érintő betegségtípusokkal kapcsolatban hallgathatnak meg előadásokat. A programok a megelőzést hangsúlyozzák és egyúttal az idősek felelősségét is közvetlen környezetükben: az itt megszerzett tudást tovább kell adni! Új eleme az időskorúakkal való kapcsolatnak a szövetséggel együttműködve a „nagy–unoka” írásos vetélkedő, amelynek célja a generációk közötti együttműködés javítása. A tesztek egészségügyi részét a nagyszülő, míg a környezetvédelmi részét az unoka töltötte ki. Ezt a versenyt szülő (mentor) és gyerek (diák) csapatoknak is megrendeztük vesztési, és a tankerülethez tartozó általános iskolákban, valamint a Wekerle-telepen is.

Hagyománynak tekinthető a dorogi általános iskolák és a gimnázium kémia-, matematika-, fizi-

ka- és biológiatanárainak fióktelepi látogatása. A programban üzemlátogatás is szerepel, amelyet a jelenlévők nagyra értékelték: a kapott információt beépítik az oktatási anyagba.

2011–2012-ben nyolc-nyolc alkalommal hazai gyógyszerárak gyógyszerészei kaphattak üzemlátogatással és előadással összekapcsolt program keretében Társaságunkról, tevékenységéről közvetlen ismereteket, illetve szerezhettek tapasztalatokat.

A Tudományos Hasznos Emberi (THE) Roadshow a Magyar Innovációs Szövetség és a The Hyperion Group közös kezdeményezése, amelynek célja, hogy a Magyar Innovációs Szövetséggel és a legjelentősebb ipari szereplőkkel közösen felkeltse a fiatalok érdeklődését a műszaki és természettudományok iránt. A Richter már a kezdetektől, 2011 tavasza óta megújított programmal vállal szerepet ebben a kezdeményezésben. Az előadók a középiskolások számára egyébként elérhetetlen ismeretanyagot és szemléletet nyújtanak arról, hogy mi is a gyógyszer, hogyan „működik” a gyógyszeripari kutatói-fejlesztői és minőségbiztosítási

munka. A richteres THE csapat 2011–2013 között 7 budapesti és 2 vidéki gimnáziumban lépett fel, alkalmanként mintegy másfél órás előadással.

Társaságunk elismeri a természettudományos oktatásban kiemelkedően teljesítő tanárok munkáját is. A Magyar Kémia Oktatásért Díjban az általános iskolai kémia tanárok munkáját díjazzuk. Ez a díj lehetőséget ad határon kívüli országokban magyar nyelven kémiát tanító tanárok munkájának elismerésére is.

A Rátz Tanár Úr Életműdíjat a Graphisoft R&D Zrt., az Ericsson Magyarország Kft. és a Richter Gedeon Nyrt. közösen alapították. Az életműdíj a matematika-, a fizika-, a kémia- és a biológiaoktatás terén kimagaslóan teljesítő tanárok munkájának elismerésére ad lehetőséget.

A környezeti nevelésben vállalt szerepünkhöz mérten folytattuk környezet- és természetvédelmi versenysorozatunkat a kispesti általános iskolák részére, a Wekerle-i Kultúrház és Könyvtárral együttműködve. Sikeres az évek óta megrendezett, dorogi nappal záruló alkímista táborunk is.

A 2002-ben alakult leányvári Nagycsaládosok Egyesülete évente megrendezi a „Mozdulj rá! Családi Egészség- és Sportnap”-ot, amelynek célja, hogy ne csak a gyerekeket, hanem a szülőket is rábírja: vegyenek részt a rendezvényen, akiknek szűrővizsgálatokat kínálnak. E programot, amely összhangban van a Richter támogatási politikájával, 2004 óta támogatjuk.

A non-profit szervezetek és a Richter kapcsolatát (for-profit szervezet) Guttin Réka, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Karának hallgatója „Társadalmi felelősségvállalás és esélyegyenlőség. Egy vállalat CSR tevékenységének bemutatása” című szakdolgozatában ismertette. Az egészségügyi szűrések támogatójaként a Richter és a civil szervezet kapcsolatát a hallgató így jellemezte: „Mindkét

fél részéről meg kell jelennie egy újfajta gondolkodásnak, hiszen hiába nyitott a vállalati szektor a segítségnyújtásra, ha senki sem fordul felénk kéréssel. Ez azonban fordítva is igaz: hiába kér segítséget a civil szféra, ha a vállalatoknál zárt kapukba ütközik, és nem jut át rajtuk.”

Párbeszéd és felelősségvállalás leányvállalatainknál

A Gedeon Richter Romania leányvállalatunk egészségnevelő programja továbbra is a „Capsula Sanatarii” keretében folytatódik, amelyben laikusok számára készített információs anyagaik az egészséges életmódra, a betegek és orvosaik közötti hatékony kommunikációra, a megelőzésre és a kezelésekre vonatkozó fontos információkra hívja fel a figyelmet. A kiadványok ingyenesen elérhetők a patikákban, az orvosi rendelőkben és a Richter által szervezett eseményeken.

2013-tól kiadják a „RichterVita” című ingyenes magazint laikusok számára. Ebben szakemberek fogalmazták meg gondolataikat különböző betegségekről és az egészséges életmódról. A kiadvány Románia minden gyógyszerárában elérhető. 2013 végén a Gedeon Richter Romania a Román Szülészeti-Nőgyógyászati Társasággal karöltve „Méhmióma: ismerd meg, beszélj meg, dönts!” címmel ismeretterjesztő kampányt hirdetett, hogy felhívja a figyelmet a modern kezelési lehetőségekre.

Oktatással kapcsolatos tevékenységük előző jelentésünkben olvasható. Sikerral működik jelenleg is a „100 m az egészségért” program.

Új eleme társadalmi szerepvállalásuknak az időskorúak felé történő nyitás: a csontritkulás megelőzésére alapított román társasággal – a Caritas Alapítvánnyal együttműködve – csontritkulás-szűrést és tanácsadást szerveznek a korosztály számára.

Jegorjevszkben egy helyi óvoda és középiskola élvezi továbbra is a Richter oroszországi vállalata, a Gedeon Richter RUS támogatását. A helyi televízióval együttműködve folytatódott a 10–12 éves gyermekek számára rendezett rajzverseny, és Jegorjevszk lakosai továbbra is szavazhattak az „Az én orvosom” címmel meghirdetett pályázat keretén belül orvosaikra.

Lengyelországi leányvállalataink társadalmi szerepvállalásában továbbra is jelen van a Mazowieckiben működő Nyugati kórházzal való hosszú távú megállapodás, melynek keretében támogatást nyújtanak orvosi berendezések vásárlására, és tudományos konferenciákat szerveznek az orvosok részére. A város jelentős társadalmi eseményein – családi piknik Grodzisk Mazowieckiben, „A nagycsaládosok országos napja” – a Richter standján a gyermekek kémiai ismereteket

szerezhettek. Leányvállalatunk célja: a társadalmi szerepvállalást komolyan vevő, az egészségügyvel kapcsolatos tevékenységek iránt elkötelezett társaság ismertségének növelése, a Richter népszerűsítése.

Országos Tudományos Versenyt hirdettek fiatal gyógyszerészek számára, amellyel céljuk, hogy a Richtert a kutatás és fejlesztés, illetve a tudomány vezető támogatójaként pozícionálja. Ebben partnerük a Lengyel Tudományos Gyógyszerészeti Társaság, a gyógyszerészeti tanszékek vezetői tanácsa és a Lengyel Tudományos Alapítvány elnöke. Évente egy alkalommal megszervezik a klinika- és kórházigazgatók, koordinátorok, minisztériumok képviselőinek illetve a tartományi hatósági szervek képviselőinek találkozóját „Belgyógyászati problémák a mazovia régióban” címmel.

2012-ben a Kémia száz éve címmel fotókon mutatták be a legérdekesebb történelmi eseményeket a Richter Gedeon gyógyszercég 1901-es megalapításától kezdve Maria Skłodowska-Curie 1911-es Nobel-díján át napjainkig. Számos programot működtetnek a térségben az oktatás támogatására is.

A Richter Csoporton belül lengyelországi leányvállalatunknál jelentős önkéntes munkáról számolnak be.

Befektetői kapcsolattartás

A Társaság negyedévente teszi közzé a nem auditált adatokat tartalmazó tőzsdei jelentését részvényesei számára. Emellett az éves közgyűlés időpontjára auditált adatokat tartalmazó Éves Jelentést hoz nyilvánosságra. A Társaság éves közgyűlését Budapesten tartja, amelyről legkevesebb 30 nappal a kitűzött időpont előtt részvényeseit közleményben tájékoztatja. A közgyűlésen a Társaság vezérigazgatója üzleti beszámolót tart, és valamennyi igazgató jelen van, hogy a felmerülő kérdéseket megválaszolja.

A Társaság vezetősége, elsősorban a vezérigazgató és a befektetési kapcsolatokért felelős munkatársak, rendszeresen tájékoztatják intézményi befektetőinket a Társaság teljesítményéről és célkitűzéseiről szakmai konferenciák, üzleti találkozók, konferenciahívások és befektetői roadshow-k keretében. A Richter Befektetői kapcsolattartó osztályának képviselői összesen hat nemzetközi konferencián, valamint kilenc befektetői roadshow-n vettek részt 2012–2013 során. Ugyanezen időszakban a Richter vezetősége – budapesti székhelyén – ötven üzleti találkozó keretében 114 alapkezelőnek és tőzsdei elemzőnek számolt be üzleti tevékenységéről. Emellett minden negyedéves jelentés közzététele után konferenciahívásra került sor.

Konferenciák 2012-ben

Concorde	„One on One Conference”	Budapest	2012. április 4.
UBS	„EMEA One on One Conference”	London	2012. május 30.
Erste	„Investor Conference”	Stegersbach	2012. október 1.

Konferenciák 2013-ban

Concorde	„One on One Conference”	Budapest	2013. április 3.
BAML	„Global Healthcare Conference”	London	2013. szeptember 11–12.
Erste	„Investor Conference”	Stegersbach	2013. október 7–9.

Befektetői Roadshow-k 2012-ben

London	2012. február 7–10.
New York, Boston	2012. február 7–9.
Frankfurt	2012. április 12.
Koppenhága, Stockholm	2012. május 14–16.
London	2012. szeptember 17–18.

Befektetői Roadshow-k 2013-ban

London	2013. február 11–12.
New York, Boston	2013. május 22–23.
London	2013. szeptember 10.
Frankfurt	2013. december 11.

A Társaság angol és magyar nyelvű honlapja (www.richter.hu) a befektetők és elemzők számára elkülönített, a Richter üzleti tevékenységéről részletesebb információkat közlő oldalakat is tartalmaz. Mindemellett a Befektetői kapcsolattartó osztály a vállalat budapesti székhelyén a befektetők rendelkezésére áll. E-mail cím: investor.relations@richter.hu, telefon: +36 1 431 5764.

A vállalat tevékenységét 2012–2013-ban rendszeresen figyelemmel kísérő elemzők

Bank of America Merrill Lynch	Jamie Clark
Barclays	Simon Mather
Concorde	Vágó Attila
Credit Suisse	Mark Wadley
Deutsche Bank	Várkonyi Gergely
Erste	Vladimíra Urbánková
Goldman Sachs	Yulia Gerasimova
ING	Luke Poloniecki
Jefferies	James Vane-Tempest
KBC	Pálffy Gergely
Morgan Stanley	Peter Verdult
Raiffeisen	Daniel Damaska
Renaissance Capital	Natasha Zagvozdina, Ulyana Lenvalskaya
UBS Warburg	Guillaume van Renterghem
UniCredit	2012: Adriana Marin, 2013: Przemyslaw Sawala-Uryasz
Wood	Bram Buring

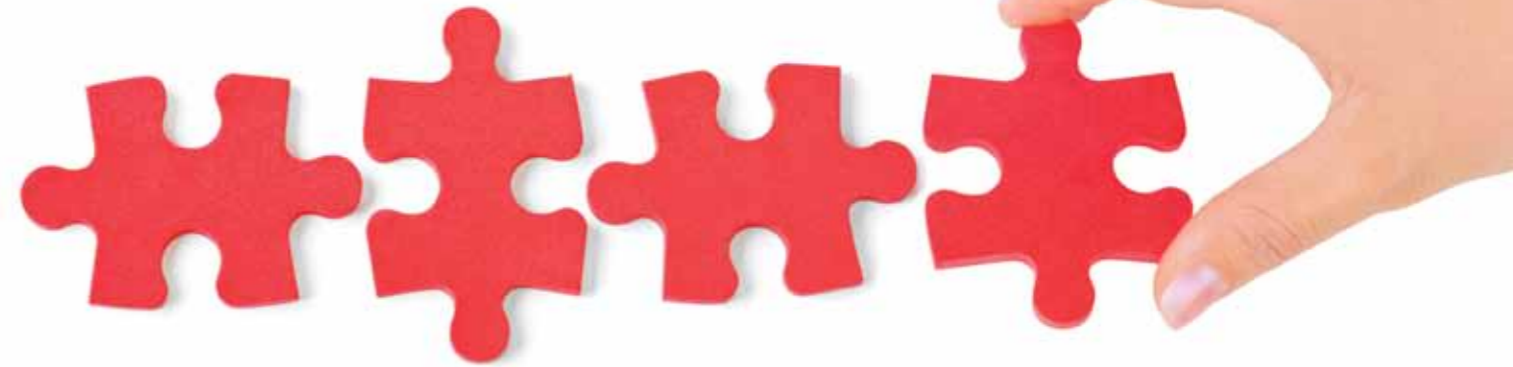
Munkatársak

Munkavállalóink legfontosabb érintettjeink közé tartoznak. Elkötelezettségüket jól szemlélteti, hogy a vállalatnál átlagosan eltöltött évek száma 2012-ben 13,5 év, 2013-ban 13,6 év volt. Úgy gondoljuk, hogy a Munkatársaink című fejezetben közöltek, úgymint a megfelelő munkakörülmények, a karrierlehetőségek, a motiváció fenntartása, támogató politikánk, döntő befolyással bír a munkavállalói „hűség” kialakításában. Tesszük mindezt azért, mert az elvégzett munka és készítményeink állandó minőségének elengedhetetlen feltétele a képzett, motivált munkaerő és a számukra biztosított megfelelő munkakörnyezet.

Munkavállalóinkkal az előző jelentésünkben (2010–2011) közölt kommunikációs csatornákon keresztül érintkezünk. Folyamatosan fejlesztett intranet hálózatunk, elektronikus és nyomtatott vállalati újságaink, a Richter Hírek és Richter Hírlevél a folyamatos tájékoztatást szolgálja. A Richter Híradó, amely az intraneten keresztül elérhető saját televíziós műsor, továbbra is kéthavonta jelentkezik friss információkkal.

Orvosok és gyógyszerészek

Az orvosok és gyógyszerészek termékeink első számú „fogyasztói”, hiszen elsősorban ők döntenek el, hogy azokat milyen esetekben ajánlják bete-

geiknek. Éppen ezért fontos számunkra, hogy pontos információval rendelkezzenek régi és új termékeink felhasználási lehetőségeiről, hatékonyságáról, esetleges mellékhatásairól. Orvos- és patikalátogató hálózatunk szigorú üzleti etikai elvek mentén működik: elutasítjuk a korrupciós módszereket, látogatóink – imidzskutatásunk által is bizonyítottan – korrektek, naprakészek, nem agresszívak.

Hosszú távú gondolkodásunk célja a termékeinkbe vetett bizalom megőrzése.

Gyógyszerhasználók, beszállítók

Termékeink fejlesztésénél figyelembe vesszük betegeink igényeit, elérhető áron bocsátjuk rendelkezésükre. Az orvosok és gyógyszerészek képzésén és tájékoztatásán kívül a betegekkel szembeni felelősségvállalásunkat a minőségbiztosítási előírások és más szabályok szigorú betartásával és az egészségügyi rendszer támogatásán keresztül teljesítjük.

A 2002-ben alapított, a Richter Gedeon a Magyar Egészségügyért Alapítvány az egészségmegőrzést, a betegségmegelőzést, a gyógyító- és egészségügyi rehabilitációs tevékenységet, a tudományos tevékenységet, a kutatást, az oktatást, a képességfejlesztést és az ismeretterjesztést szolgálja.

A hatóanyag- és gyógyszergyártáshoz szükséges nyersanyagokat sok esetben külső beszállítóktól vásároljuk, így ők is érintettjeink közé tartoznak.

A beszállítókra vonatkozó szabályokról a Fogyasztóink egészsége és biztonsága című fejezetben számoltunk be.

Helyi közösségek: önkormányzatok, lakosság, civil szervezetek

Továbbra is célunk a helyi közösségekkel való kapcsolat fenntartása. Nyitottak vagyunk a párbeszédre, adott esetben a közös megoldás megkeresésére.

A lakossággal való folyamatos kapcsolattartásra felhasználjuk közvetett módon az önkormányzatokkal közös programokat (pl. a vecsési Káposztafesztiválon egészségügyi szűrés a város szakrendelőjével közösen), az általános iskolásoknak rendezett versenyeket (környezetvédelem–egészségügy) és a helyi médiával való szoros kapcsolatot is (pl. Kőbánya.info, www.10kerkult.hu, JUROP-NET Esztergom TV, Vecsési Tájékoztató).

Fontosnak tartjuk a vállalatok kezdeményező, együttműködő szerepét a non-profit szervezetekkel folytatott párbeszédben (pl. LENA, Leányvári Nagycsaládosok Egyesülete). Úgy gondoljuk, hogy az együttműködés hozzájárulhat egy felelősebb társadalmi kultúra kialakulásához, amely a vállalatok működését és versenyképességének növelését is támogatja.

A társadalmi, környezeti, gazdasági értékek iránt fogékonyabb közeg a vállalatok számára is átláthatóbb viszonyokat, elvárásokat teremt.

Oktatási intézmények és hatóságok

Az oktatási intézmények támogatása társadalmi felelősségvállalásunk egyik alappillére. Stratégiánkban meghatározó a folyamatos kutatás-fejlesztési tevékenység fenntartása, amelyhez elengedhetetlennek tartjuk a jövő szakembereinek megfelelő képzését, az utánpótlás-nevelés támogatását. A Társaság azonban nemcsak a vegyész és gyógyszerész szakembereket karolja fel, hanem jelen van a műszaki, az orvosi, a közgazdaságtudományi egyetemek támogatói között is. Társaságunk kutatók, orvosok tudományos munkáját, továbbképzését, az egészségmegőrzésre, betegségmegelőzésre irányuló tevékenységét is támogatja.

Elsősorban pályázatokon és alapítványokon keresztül segítjük a fiatal kutatók, vegyészmérnökök, gyógyszerészhallgatók továbbképzését éppúgy, mint a kémiában kiemelkedő tehetségű középiskolásokat, valamint az oktatásban kimagasló szerepet betöltő tanárokat.

TÁMOGATÁSI FORMA	LEÍRÁSA	RÉSZVÉTEL
Szakmai gyakorlat	Tanüzemünkben, termelő üzemeinkben, kutatólaboratóriumainkban és egyéb szakterületeken fogadunk középiskolai tanulókat, főiskolás és egyetemi hallgatókat	2011-ben 245 fő 2012-ben 264 fő 2013-ban 275 fő
Diplomamunkák, szakdolgozatok, doktori dolgozatok elkészítésének támogatása	Egyéni elbírálás alapján esetenként helyben történő kutatást vagy külső konzulenszt biztosítunk	2011-ben 34 fő 2012-ben 37 fő 2013-ban 37 fő
Gyárlátogatások	Szakképző iskolák, egyetemek, főiskolák, határon túli magyar egyetemek, illetve az Európai Unió országaiból érkező külföldi diákok számára szervezzük, igény szerint	2011-ben (Kémia éve) 575 fő 2012-ben 485 fő 2013-ban 756 fő

Egyéb támogatásainkat alapítványi formában nyújtjuk:

ALAPÍTVÁNY	TÁMOGATÁSI FORMA
Kutató Diákokért Alapítvány	Középiskolások részére biztosít kutatási lehetőséget.
Egyetemi alapítványok	TDK konferenciák helyezettjei és a kiváló diplomamunkák díjazása; fiatal kutatóknak és PhD hallgatóknak nyújtott támogatás.
Richter alapítványok:	
Alapítvány a Magyar Kémia Oktatásáért	Általános és középiskolai kémiatanárok oktatómunkájának díjazása.
Richter Alapítvány a Finomkémiai Műveletek Fejlesztéséért	A Veszprémi Egyetem mérnöki karán tanuló hallgatók kutatómunkájának, illetve oktatóinak támogatása.
Richter Gedeon Rt. Centenárium Alapítvány	Fiatall kutatók, egyetemi hallgatók PhD tanulmányainak, rövid- és hosszú távú kutatásának támogatása.
Richter Gedeon Talentum Alapítvány	Olyan középiskolai tanulmányokat folytató fiatalok, graduális és posztgraduális tanulmányainak támogatása, akik a tanulmányok eredményes elvégzését követően a magyar gyógyszeripar sikeres szakemberei, kutatói lehetnek. Ezt meghaladóan azon egyetemek és egyéb oktatási intézmények tevékenységének támogatása, amelyek a sikeresen pályázó fiatalok képzését végzik.
Aesculap Alapítvány	A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán a tudományos tevékenység, kutatás, nevelés, oktatás, képességfejlesztés, ismeretterjesztés támogatása.
Alapítvány a Magyar Természettudományos Oktatásért	A matematika-, fizika-, biológia- és kémiaoktatásban kiemelkedően eredményes pedagógusokat díjazza (Rátz Tanár Úr Életműdíj).
Bugát-Richter Természettudományi Alapítvány	Középiskolás diákok természettudományos ismereteinek elmélyítése, a kiemelkedő tudású diákok tehetséggondozása, magas szakmai színvonalú versenyek és vetélkedők rendezésének támogatása.
Varga József Alapítvány	A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki és Biomérnöki Karán a tudományos tevékenység, kutatás, nevelés, oktatás, képességfejlesztés, és konferenciák támogatása.
ProScola Nostra Alapítvány	A dorogi Zsigmond Vilmos Gimnázium és Szakközépiskola tehetséges tanulóinak az iskolán belüli, illetve a hazai és a külföldi szaktárgyi táborokban való oktatása, közművelődés. Egészségmegőrzés, képességfejlesztés, idegen nyelvi képzés segítése, nyelvvizsgázás ösztönzése.

Kapcsolatunk a hatóságokkal

Mivel a törvények szigorú szabályok közé szorítják a gyógyszeripar működését, ezért az előírások betartását ellenőrző hatóságokkal való kapcsolatunk eredményességünk szempontjából meghatározó. Piacra jutásunk körülményeit az Országos Gyógyszerészeti Intézet ellenőrzi, míg a Társaságunkkal kapcsolatban levő szakágspecifikus hatóságok: a Környezetvédelmi Felügyelőségek, a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatósága. A hatóságok a rendszeres ellenőrzésen kívül gyakran kérnek tőlünk szakmai véleményt az iparágat érintő jogszabálytervezetekkel kapcsolatban. Ilyen módon az 1998 óta hatályban levő Állatvédelmi törvény megalkotásában is részt vettünk.

Szervezeti tagság és iparági képviselők

Érdekeink képviseletének különösen fontos módja a különböző magyar és nemzetközi szervezetekben való szerepvállalás. Kiemelkedő jelentőségű a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetségében (MAGYOSZ), illetve az Ágazati Párbeszéd Bizottságban betöltött szerepünk. Az 1990-ben létesült iparági képviselet tömöríti a gyógyszersektorban működő cégeket, képviseli és koordinálja közös érdekeinket, elvégzi a tagok közötti egyeztetést, valamint figyelemmel kíséri a hazai és külföldi kutatási-fejlesztési trendeket és a gazdasági helyzetet. Így mi is könnyebben érvényesítjük befolyásunkat a szabályozás területén és hozzuk meg döntéseinket a piaci stratégia összeállításakor.

A MAGYOSZ elnöki posztját jelenleg Bogsch Erik, a Richter Gedeon Nyrt. vezérigazgatója tölti be.

A következő szervezeteknek vagyunk a tagjai:

- AIPPI Magyar Csoport
- Akadémiai Klub Egyesület
- Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara
- EAN Magyarország Kht.

- EAQ Európai Minőségügyi Szervezet Magyar Nemzeti Bizottság
- European Generic Medicines Association (EGA)
- Generáció Mecénás Klub Kht.
- Hajdú-Bihar Megyei Kereskedelmi és Iparkamara
- Hungarnet Egyesület
- Industrial Liaison Program of the Massachusetts Institute of Technology
- Környezettudatos Vállalatirányítási Egyesület
- Környezetvédelmi Információs Klub Nonprofit Egyesület
- Környezetvédelmi Szolgáltatók és Gyártók Szövetsége
- Magyar Biotechnológiai Szövetség
- Magyar Egészségügyi Társaság
- Magyar Hidrológiai Társaság
- Magyar Hypertonia Társaság
- Magyar Innovációs Szövetség
- Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület
- Magyar Kémikusok Egyesülete
- Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság
- Magyar Klinikai Onkológiai Társaság
- Magyar Közgazdasági Társaság
- Magyar Minőség Társaság
- Magyar Versenyjogi Egyesület
- Magyar Védjegy Egyesület
- MAGYOSZ
- Méréstechnikai, Informatikai és Automatizálási Tudományos Egyesület
- Neumann János Számítógéptudományi Társaság
- Országos Humánpolitikai Egyesület
- Pharmapolis Klaszter Kft.
- SALDO Pénzügyi Tanácsadó és Informatikai Rt.
- TERC Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. KING Építőipari Vállalkozó Programrendszer Klubtagsági
- Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége

Referenciapatika-hálózat

Egyre bővülő hazai piaci jelenlétünket mutatja 1994 óta fejlődő referenciapatika-hálózatunk is, amely egyrészt felméri a betegek igényeit, másrészt tájékoztató anyagokkal látja el vásárlóinkat, amelyekből bővebb információkat kaphatnak az általunk gyártott készítményekről. Referenciapatikáinkban dolgozó gyógyszerészeink szakmai képzésben részesülnek, illetve tapasztalatcserék révén gazdagíthatják tudásukat. Patikáinkat földrajzi elhelyezkedésük és forgalmuk szerint választjuk ki a fővárosban, a megyeszékhelyeken, illetve a nagyobb vidéki városokban.

Etika, média

Gazdasági eredményeink, társadalmi szerepvállalásunk és etikus üzleti magatartásunk szoros kapcsolatban állnak egymással. Ezért mind üzleti kapcsolatainkban, mind a betegek irányában az etikus magatartás szabályait követjük. Ugyanakkor dolgozóinktól is elvárjuk, hogy betartsák erkölcsi-etikai elveinket, melyekre elsősorban a MAGYOSZ és az Innovatív Gyógyszergyártók Egye-

Támogatási politika és az alapítványok

A Richter Csoport gazdasági jelentősége mellett kiemelkedő szereplője a társadalmi életnek is a kelet-közép-európai régió országaiban. Kötelességének érzi, hogy lehetőségeihez mérten társadalmi programjaival támogassa a közösségi célokat. Társaságunk a támogatásokat alapítványokon keresztül nyújtja, amelyek – tevékenységünkhöz kapcsolódóan – két fő területen működnek: egészségügy és oktatás. Az előzőekben felsorolt oktatást támogató alapítványokon kívül kiemelt jelentőségű a „Richter Gedeon Rt. a Magyar Egészségügyért” Alapítvány, amelyen keresztül az egészségügyet támogatjuk. A Richter Munkavállalói Jóléti Alapítvány a Társaság dolgozóinak szociális gondjai enyhítéséhez nyújt segítséget. Társaságunk számára a támogatások odaítélésénél kiemelt szempont, hogy a nyújtott támogatás:

- konkrét, világosan definiált célra fordítódjon;
- adott közösségek helyzetének, életvitelének javítását szolgálja;
- kórházi infrastruktúra fejlesztési célok megvalósulását segítse elő;
- amennyiben a támogatást adott terápiás területekhez kapcsolódó alapítványok kérik, a Társaság a kardiovaszkuláris, központi idegrendszeri, illetve mozgásszervi területeket részesíti előnyben, illetve a számára fontos terápiás területeken működő betegszervezetek igényeit veszi figyelembe.

Környezetvédelmi adatok: Magyarország és India

Anyagfelhasználás

	Me.	2011			2012			2013			India
		Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	
Vegyí anyagok	t	4.388	6.759	0	3.593	6.965	50	4.862	6.544	82	2.715
Vásárolt oldószerek	t	2.313	4.335	0	2.351	4.081	0	2.184	4.676	0	1.167
Visszaforgatott oldószerek	t	3.586	4.220	0	4.163	6.051	0	3.741	5.030	0	890
Nitrogén	em ³	2.340	2.551	6	2.325	2.832	84	2.264	3.234	236	420

Oldószer felhasználás

	Me.	2011			2012			2013			India
		Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	
Felhasznált oldószerek mennyisége összesen	kg/év	5.899.444	8.555.221	0	6.514	10.132	0	5.925	9.706	0	2.057
Ebből az újra felhasznált oldószerek mennyisége	kg/év	3.586.160	4.220.089	0	4.163	6.051	0	3.741	5.030	0	890
Felhasznált anyagokon belül a visszaforgatott anyagok aránya	%	54,01%			61,36%			56,11%			43,26%

Energiafelhasználás

	Me.	2011			2012			2013		
		Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen
Földgáz	GJ	544.060	2.820	43.573	554.446	3.412	96.255	498.530	8.328	107.709
Távhő	GJ	330.403	345.913	0	326.918	340.286	0	327.897	324.296	0
Egyéb	GJ	27.040	320	0	27.262	320	0	26.258	332	0
Villamos energia	MWh	74.833	29.295	3.888	78.245	29.041	7.629	75.796	29.866	8.696

Energiafelhasználás – India

	Me.	2013
Földgáz	GJ	0
Fűtőolaj	GJ	2.209
Szén	GJ	39.606
Villamos energia	MWh	7.957

Összes vízfelhasználás források szerint

	Me.	2011		2012			2013			
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India
Felszíni vízforrásból	em ³	1.608	489	1.809	447	97	1.637	346	127	87
Felszín alatti vízforrásból	em ³	0	145	0	124	0	0	108	0	0

Vízfelhasználás

	Me.	2011		2012			2013			
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India
Felhasznált összes víz-mennyiség	em ³	59.608	17.489	59.709	14.171	7.097	54.137	9.654	7.927	86.561
Ebből az újra felhasznált víz mennyisége	em ³	58.000	17.000	57.900	13.600	7.000	52.500	9.200	7.800	276
Ebből az újra felhasznált víz mennyisége	%	97%	97%	97%	96%	99%	97%	95%	98%	1%

	Me.	2011		2012			2013			
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India
Ivóvíz	em ³	735	228	877	178	97	895	112	127	86.561
Ipari víz	em ³	873	261	932	269	0	742	234	0	0
Recirkuláltatott víz	Mm ³	58	17	58	14	7	53	9	8	1

NOx, SOx és más jelentős légszennyező anyagok kibocsátása típus és mennyiség szerinti bontásban

	Me.	2011		2012			2013				
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India	
VOC kibocsátás											
VOC veszteség levegőbe	%	2,62	1,22		2,75	1,38	0*	2,92	1,66	0*	0,67
VOC veszteség levegőbe	t	182,7	179		190	220		189	220		13,7
Gyömrői út P30											
NOx	kg/év	27.672									
CO	kg/év	1.740									
Diósgyőri út Óvoda P1											
NOx	kg/év	71									
CO	kg/év	39									
Diósgyőri út Uzsoda P2											
NOx	kg/év	57									
CO	kg/év	51									
Noszlopy út P1											
NOx	kg/év	84									
CO	kg/év	1									
Noszlopy út P2											
NOx	kg/év	76									
CO	kg/év	8									
Noszlopy út P3											
NOx	kg/év	58									
CO	kg/év	7									
	kg/év										
	kg/év										3.693
	kg/év										10.019

*Debrecen nem tartozik a VOC rendelet hatálya alá.

CO2 kibocsátás

	Me.	2011		2012			2013			
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India
CO2	t/év	27.336	0	30.210	175	4.299	27.166	448	5.786	30

Ózonkárosító anyagok

	Me.	2011		2012		2013			
		Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Budapest	Dorog	Debrecen	India
Alapanyag	kg	0	0	0	0	0	0	0	0
Hűtőközeg	kg	352	0	149	8	392	0	0	246

Az összes vízkibocsátás típusonként befogadók szerinti bontásban

Budapest

	2011			2012			2013		
	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna
Technológiai szennyvíz	339.133	0	339.133	304.448	0	304.448	364.071	0	364.071
Egyéb szennyvizek	1.035.191	0	1.035.191	1.237.434	0	1.237.434	985.080	0	985.080
Összesen	1.374.324	0	1.374.324	1.541.882	0	1.541.882	1.349.151	0	1.349.151

Dorog

	2011			2012			2013		
	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna
Technológiai szennyvíz	705.125	705.125	0	575.078	575.078	0	619.404	619.404	0
Egyéb szennyvizek	34.464	0	34.464	26.736	0	26.736	20.046	0	20.046
Összesen	739.589	705.125	34.464	601.814	575.078	26.736	639.450	619.404	20.046

Debrecen

	2012			2013		
	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna
Technológiai szennyvíz	0	0	0	0	0	0
Egyéb szennyvizek	0	0	0	0	0	0
Összesen	82.438	0	82.438	52.111	0	52.111

India

	2013		
	összesen mennyiség (m³)	élővíz	közcsatorna
Technológiai szennyvíz	38.325	0	38.325
Egyéb szennyvizek	2.920	0	2.920
Összesen	41.245	0	41.245

Az összes vízkibocsátás minőségi paraméterek szerinti bontásban

	Me.	2011			2012			2013			
		Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India
KOI	mg/l	486	82	159	429	78	515	77	236	659	
KOI	t/év	668	58	13,1	662	45	695	48	12,3	0,015	
AOX	µg/l	131	482	0	261	478	247	473	0	nem mért	
Ammónium	mg/l	6,34	5,11	10,35	5,14	2,67	8,04	5,35	26,7	4,511	
Összes foszfor	mg/l	0,232	0,15	2,45	0,331	0,322	0,433	0,17	13,04	n.a.	
Összes nitrogén	mg/l	n.a.	7,92	20,68	n.a.	6,567	n.a.	10,35	33,7	n.a.	
Króm (VI)	mg/l	0	<0,02	0	0	<0,005	0	<0,005	0	n.a.	
VOC	t/év	66,8	6,34	0*	64,9	2,72	62,5	5,86	0*	0,54	
VOC	%	0,96	0,04	0*	0,94	0,04	0,97	0,02	0*	0,03	

*Debrecen nem tartozik a VOC rendelet hatálya alá.

Keletkezett hulladékok

	Me.	2011			2012			2013			
		Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	Budapest	Dorog	Debrecen	India
veszélyes	összesen	t	6.459	13.838	10	6.463	13.515	6.349	12.340	33	609
	égetés	t	4.017	2.835	10	4.256	3.928	4.254	3.891	33	86
	egyéb	t	2.442	11.003	0	2.207	9.587	2.095	8.449	0	523
mésziszap	t	570	0	0	537	0	568	0	0	0	0
kommunális	m³	2.858	360	301	2.887	272	2.789	430	219	0	0

Környezetvédelmi adatok: leányvállalatok (Gedeon Richter Romania, Gedeon Richter RUS, Gedeon Richter Polska)
Anyagfelhasználás (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Vásárolt vegyi anyagok	t	401	125	407
Vásárolt oldószerek	t	30	9	17
Visszaforgatott oldószerek	t	0	0	0
Nitrogén	m ³	0	64	45

Energiafelhasználás (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Földgáz	GJ	34.575	0	33.043
Fűtőolaj	GJ	0	30.196	0
Távhő	GJ	0	0	0
Villamos energia	MWh	5.288	5.100	5.779
Villamos energia	GJ	19.037	18.360	20.804

Oldószer felhasználás (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Felhasznált oldószerek mennyisége összesen	kg/év	29.760	9	16.780
Ebből az újra felhasznált oldószerek mennyisége	kg/év	0	0	0

Vízfelhasználás (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Felhasznált összes vízmennyiség	em ³	73.362	15.614	39.031
Ebből az újra felhasznált víz mennyisége	em ³	0	0	0

Összes vízfelhasználás források szerint (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Felszíni vízforrásból	em ³	73.362	0	0
Felszín alatti vízforrásból	em ³	0	15.614	39.031

NO_x, SO_x és más jelentős légszennyező anyagok kibocsátása típus és mennyiség szerinti bontásban (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
VOC kibocsátás*				
VOC veszteség levegőbe	t/év	30	9	10
VOC veszteség levegőbe	%	100	100	59
CO ₂	t/év	1.942	2.263	1.803
Egyéb közvetett módon kibocsátott üvegházhatású gázok mennyisége				
NO _x	kg/év	920	2.827	1.762
CO	kg/év	56	1.288	248
Por	kg/év	0	0	13

*becsült érték

Az összes vízkibocsátás típusonként befogadók szerinti bontásban (2013)

	GR Romania			GR RUS			GR Polska*		
	összesen mennyiség (m ³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m ³)	élővíz	közcsatorna	összesen mennyiség (m ³)	élővíz	közcsatorna
Technológiai szennyvíz	15.840	0	15.840	11.481	0	11.481	0	0	0
Egyéb szennyvizek	57.522	0	59.409	4.133	0	4.133	0	0	0
Összesen	73.362	0	73.362	15.614	0	15.614	64.809	0	64.809

*a használt technológiai és szociális víz, valamint az esővíz elvezetésére egy egyesített csatorna áll rendelkezésre

Az összes vízkibocsátás minőségi paraméterek szerinti bontásban

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
VOC*	t/év	0	0	0
KOI	mg/l	200	30,01	n.a.
KOI	t/év	3,17	0,47	n.a.
AOX	µg/l	0	0	0
Ammónium	mg/l	n.a.	0,37	n.a.

*becsült érték

Keletkezett hulladékok (2013)

	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska	
veszélyes	összesen	t	37	41	6
	égetés	t	37	28	0
	egyéb	t	0	13	0
mésziszap	t	57	0	151	
kommunális	m ³	453	408	862	

A levegőbe kibocsátott ózonkárosító anyagok mennyisége (2013)

Felhasználás célja	Me.	GR Romania	GR RUS	GR Polska
gyártás	kg	0	0	0
hűtés	kg	107	96	n.a.

Munkabiztonsági adatok Magyarország és India

Munkabaleseti mutatók

	Budapest, Vecsés			Dorog			Debrecen	India*
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2013	2013
3 napot meghaladó munkaképtelenség	44	36	41	12	10	13	0	2
1 balesetre jutó táppénzes nap (súlyossági mutató)	36,0	34,0	24,8	26	27,9	27,85	0	30
1.000 főre eső munkabaleset (gyakorisági mutató)	11,5	9,4	10,7	12,12	10,14	13,2	0	7,9
1.000 főre eső táppénzes nap	415,7	318,6	265	315,15	282,96	367,14	0	236,2

*2013-ban az egyik balesetben 2 személy sérült meg.

Balesetből eredő táppénzes napok

	2011	2012	2013
Budapest	1.586	1.223	1.018
Dorog	312	279	362
Debrecen	0	0	0
India	0	0	60

Munkabalesetek típusonként

	Budapest			Dorog			Debrecen	India
	2011	2012	2013	2011	2012	2013	2013	2013
Esés, elcsúszás	16	6	6	4	2	3	1	6
Vágás, szúrás	2	5	3	1	2	2	1	0
Marás, mérgezés	0	0	0	0	1	0	2	0
Égés, forrázás	2	1	2	0	0	0	0	2
Szemsérülés	3	0	1	0	0	0	0	0
Ütés, beszorulás, becsípődés	11	10	19	3	2	2	0	0
Egyéb (izületi húzóadás, rándulás)	10	14	10	4	3	6	0	0
Gépi, technológiai	0	0	0	0	0	0	0	0

Munkabiztonsági adatok leányvállalatok
(Gedeon Richter Romania, Gedeon Richter RUS, Gedeon Richter Polska)

	GR Romania	GR RUS	GR Polska
3 napot meghaladó munkaképtelenség	0	0	2
1 balesetre jutó táppénzes nap (súlyossági mutató)	0	0	15
1.000 főre eső munkabaleset (gyakorisági mutató)	0	0	4,4
1.000 főre eső táppénzes nap	0	0	65,5

Munkabalesetek típusonként

	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Esés, elcsúszás	0	0	0
Vágás, szúrás	0	0	1
Marás, mérgezés	0	0	0
Égés, forrázás	0	0	0
Szemsérülés	0	0	0
Ütés, beszorulás, becsípődés	0	0	0
Egyéb (izületi húzódás, rándulás)	0	0	0
Gépi, technológiai	0	0	1

Munkabalesetek típusonként

	GR Romania	GR RUS	GR Polska
Balesetből eredő táppénzes napok	0	0	30

Társadalmi adatok

		2011	2012	2013
	Me.			
A munkaerő létszáma	fő	6.515	6.677	6.948
Magyarország	fő	4.791	4.948	5.051
Külföldi irodák	fő	1.724	1.729	1.897
Diplomások Magyarországon	fő	1.836	1.848	1.920
Szakszervezeti tagok	fő	1.697	1.670	1.693
Képzés	fő	2.499	3.022	3.129
Egyetemi képzés + PhD	fő	16	12	4
Főiskolai képzés	fő	29	19	13
Akkreditált felsőfokú szakképzés	fő	2	2	2
Bolognai-rendszerű felsőoktatás	fő	120	116	120
Középfokú képzés	fő	23	20	14
OKJ-s szakképzés	fő	293	525	339
Egyéb szakképzés	fő	44	22	26
Jogszabályi megfeleléshez kapcsolódó képzés	fő	343	978	645
Tanfolyamok (informatika, egyéb)	fő	892	667	1.332
Nyelvi képzések	fő	602	684	619
Vezetőképzés	fő	135	146	168

A Richter-csoport tagjai

Termelő és fejlesztő leány- és közös vállalatok

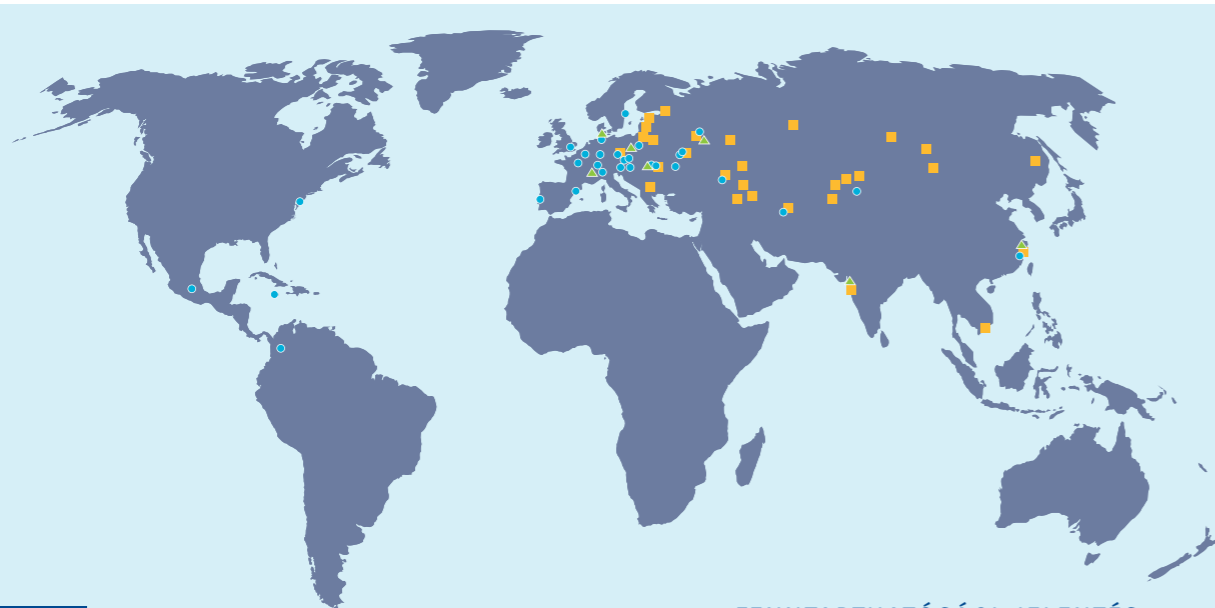
India, Vapi	Richter-Themis Medicare (India) Private Ltd.
Kína, Shanghai	GRmidas Pharmaceuticals Company Ltd.
Lengyelország, Grodzisk	Gedeon Richter Polska Sp. z o.o.
Németország, Bovenau	Richter-Helm BioLogics GmbH & Co KG
Oroszország, Jegorjevszk	ZAO Gedeon Richter RUS CJSC
Románia, Marosvásárhely	Gedeon Richter Romania S.A.
Svájc, Genf	PregLem SA

Képviseleti irodák

Azerbajdzsán	Baku	Oroszország	Jekatyerinburg
Belarusz	Minszk	Oroszország	Kazany
Bulgária	Szófia	Oroszország	Krasznodár
Észtország	Tallin	Oroszország	Moszkva
Grúzia	Tbiliszi	Oroszország	Novosibirszk
India	Mumbai	Oroszország	Szentpétervár
Kazahsztán	Almati	Oroszország	Volgográd
Kína	Shanghai	Örményország	Jereván
Kirgizisztán	Biskek	Szerbia	Belgrád
Lettország	Marupe	Tadzsikisztán	Dusanbe
Litvánia	Vilnius	Türkmenisztán	Asgabat
Moldávia	Kisinyov	Ukrajna	Kijev
Mongólia	Ulánbátor	Üzbegisztán	Taskent
Oroszország	Habarovszk	Vietnam	Ho Si Minh-város
Oroszország	Irkutszk		

Kereskedelmi és marketing vállalatok

Amerikai Egyesült Államok, Ridgewood	Gedeon Richter USA Inc.
Ausztria, Bécs	Gedeon Richter Austria GmbH
Belgium, Diegem	Gedeon Richter Benelux SPRL
Brazília, Sao Paulo	Gedeon Richter Do Brasil Importadora, Exportadora E Distribuidora S. A.
Csehország, Prága	Gedeon Richter Marketing ČR s.r.o.
Egyesült Királyság, London	Gedeon Richter UK Ltd.
Franciaország, Párizs	Gedeon Richter France S.A.R.L.
Horvátország, Zágráb	Gedeon Richter d.o.o.
Jamaica, Kingston	Medimpex West Indies Ltd.
Kazahsztán, Almati	Gedeon Richter KZ
Kína, Shanghai	RXmidas Pharmaceuticals Company Limited
Kolumbia, Bogota	Gedeon Richter Columbia S.A.S.
Lengyelország, Varsó	Gedeon Richter Marketing Polska Sp. z o.o.
Mexikó, Tlalnepantla	Gedeon Richter Mexico, S.A.P.I. de C.V.
Moldávia, Kisinyov	Richpangalfarma S.R.L., Gedeon Richter Retea Farmaceutica S.R.L.
Németország, Köln	Gedeon Richter Pharma GmbH
Németország, Hamburg	Richter-Helm Biotec GmbH & Co. KG
Olaszország, Milánó	Gedeon Richter Italia s.r.l.
Oroszország, Moszkva	OOO Farmarichter
Örményország, Jereván	SP OOO Richter-Lambron, SP OOO Gedeon Richter Apteka
Portugália, Lisszabon	Gedeon Richter Portugal, Unipessoal LDA
Románia, Kolozsvár	SC Pharmapharm Romania S.A.
Románia, Korunka	Gedeon Richter Farmacia S.A.
Spanyolország, Barcelona	Gedeon Richter Ibérica S.A.
Svájc, Cham	Gedeon Richter (Schweiz) AG
Svédország, Stockholm	Gedeon Richter Nordics AB
Szlovákia, Pozsony	Gedeon Richter Slovakia, s.r.o.
Szlovénia, Ljubljana	Gedeon Richter d.o.o.
Ukrajna, Kijev	OOO Gedeon Richter Ukrfarm
Ukrajna, Vishnyove	PAT Gedeon Richter UA

SZÓJEGYZET

Aminosav	A fehérjék alkotóelemei.
Anaerob folyamat	Levegőtől elzártan végbemenő biokémiai folyamatok elnevezése.
BAT-NEEC	Best Available Technology Not Entailing Excessive Costs – legjobb elérhető technika, amely nem igényel különlegesen magas befektetést.
Bioekvivalencia	Biológiai egyenértékűség, a generikus készítmény azon tulajdonsága, hogy az eredeti készítménnyel egyenértékű biológiai hatást vált ki a szervezetben. Ezt bizonyítottnak tekintik, ha a generikus készítmény bevitelét követően a hatóanyagmolekula vérszint görbéje hibahatáron belül megegyezik az eredeti készítményből felszívódott hatóanyagmolekula vérszint görbéjével. A bioekvivalencia ilyenfajta bizonyításának alapfeltétele a kémiai egyenértékűség megléte, azaz a generikus hatóanyag bizonyított kémiai azonossága az eredeti hatóanyaggal.
Biotechnológia	Humán gyógyszerek előállítására genetikailag módosított mikroorganizmusok, állati vagy növényi sejtek alkalmazásával.
CLP	Osztályozás, címkézés és csomagolás szavakat jelöli. A CLP-rendelet biztosítja, hogy az Európai Unióban a munkavállalók és a fogyasztók a vegyi anyagok osztályozásán és címkézésén keresztül egyértelmű tájékoztatást kapjanak a vegyi anyagok jelentette veszélyről.
Expozíció	Kitettség, jellemzői az adott anyag koncentrációja és az az időszak, amely alatt az anyag a dolgozót éri.
Érintett (érdekelt)	Bárki, aki az adott vállalat működésében közvetlenül vagy közvetve érdekelt vagy érintett.
Farmakovigilancia	A farmakovigilancia kulcsfontosságú közegészségügyi funkció. Az a tevékenység és tudomány, amely monitorozza a gyógyszerek biztonságos alkalmazását, intézkedéseket hoz a gyógyszerek rizikójának csökkentése és hasznosságuk növelése érdekében.
FÁK	Független Államok Közössége, a volt Szovjetunió tagállamai.
Fenntartható fejlődés	Olyan fejlődés, melynek során a jelen generációk igényeit úgy elégítjük ki, hogy ne károsítsuk az eljövendő generációk lehetőségeit saját igényeik kielégítésére.
Generikus termék	A referencia-gyógyszerrel a hatóanyagok tekintetében azonos minőségi és mennyiségi összetételű, illetve azonos formájú gyógyszer, amelynek a referencia-gyógyszerrel való bioegyenértékűségét megfelelő biohasznosulási vizsgálatokkal igazolták.
GCP	Good Clinical Practice – helyes klinikai gyakorlat. Az emberekben végzett klinikai vizsgálatok tervezésének, kivitelezésének,

GDP	Good Distribution Practice – helyes nagykereskedelmi gyakorlat.
GLP	Good Laboratory Practice – helyes laboratóriumi gyakorlat. Olyan minőségügyi rendszer, amely a nem-klinikai egészségügyi és környezeti biztonsági vizsgálatok szervezésével és lefolytatásával foglalkozik, magában foglalja azok tervezését, végrehajtását, ellenőrzését, dokumentálását, archiválását és zárójelentés kibocsátását.
GMP	Good Manufacturing Practice – helyes gyógyszergyártási gyakorlat. Minőségbiztosítási előírások összessége, melyek betartása biztosítja, hogy a termékek minősége állandó legyen, és a forgalomba hozatali engedély követelményeinek eleget tegyen.
GRI	Global Reporting Initiative – Globális Jelentéstételi Kezdeményezés. Nemzetközi szervezet, melynek célja, hogy egységesítse a vállalatok által kiadott fenntarthatósági jelentések tartalmát, és segítséget nyújtson a jelentések elkészítéséhez.
GPP	Good Pharmacovigilance Practice – helyes gyógyszerbiztonsági gyakorlat.
HTS laboratórium	High Throughput Screening – nagy áteresztőképességű vizsgálat. Leendő gyógyszermolekulák reakcióinak vizsgálatára szolgáló modern technológia.
Immisszió	Levegőminőség, a légszennyező anyagok koncentrációja környezetünk levegőjében.
Indikátor	Mérőszám, valamilyen hatás vagy állapot (környezeti, gazdasági, társadalmi) leírására.
Intermedier	Köztes termék.
In vitro teszt	Élő szervezet felhasználása nélkül, pl. sejtkultúrákon elvégzett vizsgálat.
Kapcsolt hő- és villamos energia	A kifejezést a hő- és a villamos energia együttes termelésének megjelölésére használják.
kDa	Kilodalton, a molekula méretének (a molekulatömegnek) a mértékegysége.
KIR	Környezetközpontú Irányítási Rendszer. A teljes irányítási rendszernek az a része, amely felöleli a környezeti politika kialakításához, bevezetéséhez, véghezviteléhez, átvizsgálásához és fenntartásához szükséges szervezeti felépítést, tervezési tevékenységet, felelősségeket, gyakorlatot, eljárásokat, folyamatokat és erőforrásokat (MSZ EN ISO 14001).
Klinikai vizsgálat	A vizsgálati készítmény hatásosságának és relatív ártalmatlan-

Létesítményi tűzoltó	ságának bizonyítása céljából – az illetékes kutatásetikai bizottság jóváhagyása alapján – a készítményt törzskönyvező hatóság által engedélyezett vizsgálat. Egy vállalaton belül, saját munkakörén túl, munkaidőben tűzoltó ügyeletet ellátó, erre megfelelő képzettséggel rendelkező munkatárs.
MA, MSc MEBIR	Mesterképzési szakok. MA=Master of Arts, MSc=Master of Science. Munkahelyi Egészségvédelem és Biztonság Irányítási Rendszer. Alapelvei és felépítése azonos a környezetközpontú irányítási rendszerével. Célja a vállalat munkaegészségügyi és biztonsági teljesítményének és a munkakörnyezet állapotának folyamatos javítása.
Membrán-bioreaktoros technológia Monoklonális ellenanyag	Szennyvíztisztítási eljárás. Az ellenanyagok az immunválasz folyamán az immunsejtek által termelt speciális fehérjék, melyek felismerik az idegen fehérjéket, mikroorganizmusokat, méreganyagokat, hozzájuk kötődnek és ezzel semlegesítik őket. A monoklonális ellenanyagok az egyazon immunsejt kolóniában termelődő ellenanyagok, melyek egy adott idegen molekulát képesek megkötni.
REACH	Mozaikszó, amely a „Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals” angol szavak kezdőbetűinek összeolvasásából származik. Magyarul ez a vegyi anyagok regisztrációját, értékelését és engedélyezését jelenti.
Referencia-gyógyszer	Valamely EGT (Európai Gazdasági Térség) tagállam által már forgalomba hozatalra engedélyezett gyógyszer.
PCR	Olyan molekuláris biológiai technológia, mellyel adott szekenciájú DNS darabokat megsokszoroznak, így a kívánt analízishez elegendő mennyiség keletkezik.
Pre-klinikai szakasz	A gyógyszerfejlesztésnek a klinikai, azaz embereken történő vizsgálatokat megelőző szakasza, mely a leendő gyógyszermolekulák tervezését, előállítását, in vitro és állatkísérletes vizsgálatait foglalja magába.
Roadshow	A negyedéves tőzsdei jelentések bemutatását szolgáló kommunikációs eszköz.
Szintetikus gyógyszer	A gyógyszer hatóanyagának szintetikus kémiai eljárással történő előállítása.
Szteroid	Speciális kémiai szerkezetű anyagok csoportja.
Társadalmi felelősségvállalás	A köztudatos vállalat programja: érdekelt bevonásán és párbeszédre alapuló, üzleti érdekből történő, társadalmi értéket képviselő és megvalósító, hiteles(ített) tevékenység.
Törzskönyv	Közhitelű hatósági nyilvántartás, amely a gyógyszerkészítmény elnevezését és jogszabályban meghatározott adatait tartalmazza.

A jelentés elkészítésében közreműködtek (abc sorrendben):
Bata Tibor, Beke Zsuzsa, Békés Imréné, dr. Bolla Zsófia, Fazekas Lászlóné, Föld Judit, Dr. Gyertyán István, Molnárné Czirják-Nagy Zsuzsanna, Monek Ilona, Otrók Györgyné, Dr. Péter Imre, Sógor András, Szabó Zsolt, Tandi András, Dr. Wirth Mária

Fotók: Bodó Gábor, Bujnovszky Tamás, Mudin Balázs, Shutterstock, Richter adatbázis
Grafikai és nyomdai munkálatok: advertcomm
A jelentés újrahasznosított papírra készült.

Az előző jelentés a 2010–2011 évekre vonatkozóan készült.
Jelentéstételi időszak: 2012–2013
Jelentéstételi ciklusunk 2 éves, következő jelentésünket 2016-ben tervezzük megjelentetni.

A GRI megfelelést ellenőrizte az Alternate Kft.

További információért kérjük, hívja:
Beke Zsuzsa, PR vezető, +36 1 431 4888
Richter Gedeon Nyrt.
Központ: 1103 Budapest, Gyömrői út 19–21.
Telefon: +36 1 431 4000 Fax: +36 1 260 6650
Postacím: 1475 Budapest 10, Pf. 27.
Email: posta@richter.hu
Internet: www.richter.hu
Fióktelep, Dorog: 2510 Dorog, Esztergomi út 27.
Postacím: 2511 Dorog, Pf. 26.
Telefon: +36 33 530 000
Fax: +36 33 431 981

GRI tartalmi index

	indikátor	oldal
Stratégia és analízis		
	1.1	4.
	1.2	4.
Szervezeti profil		
	2.1	2.
	2.2	2.
	2.3	13.
	2.4	2.
	2.5	8.
	2.6	2.
	2.7	8.
	2.8	2.
	2.9	5.
	2.10	6.
A jelentés paraméterei		
A jelentés profilja	3.1	2.
	3.2	81.
	3.3	81.
	3.4	81.
A jelentés kiterjedési köre és határai	3.5	2.
	3.6	2.
	3.7	2.
	3.8	6.
	3.9	6.
	3.10	6.
	3.11	6.
GRI tartalmi index	3.12	82.
Tanúsítás	3.13	2.

	indikátor	oldal
Irányítás, kötelezettségvállalás és kötelezettségek		
Irányítás	4.1	13.
	4.2	13-15.
	4.3	14.
	4.4	15.
	4.5	14.
	4.6	16.
	4.7	45.
	4.8	16.
	4.9	15.
	4.10	13-15.
Külső kezdeményezések iránti elkötelezettség	4.11	25-27.
	4.12	24.
	4.13	60.
Érintettek bevonása	4.14	50.
	4.15	50.
	4.16	50-61.
	4.17	50-61.
Vezetési szemlélet		
Gazdaság		21.
Környezetvédelem		27-34.
Munkaügyi gyakorlat		45-48.
Emberi jogok		-
Termékfelelősség		24-26.
Társadalom		50-53.

	indikátor	oldal
Gazdaság		
Gazdasági teljesítmény	EC1	21-23.
Környezetvédelem		
Anyagok	EN1	32.; 63.; 68.
	EN2	32.; 63.; 68.
Energia	EN3	30-31.; 63.; 68.
	EN4	30-31.; 63.; 68.
Víz	EN8	32.; 64.; 68.
	EN9	32.; 64.; 68.
	EN10	32.; 64.; 68.
Kibocsátások és hulladékok	EN16	32-33.; 65.; 69.;
	EN19	32-33.; 65.; 69.
	EN20	32-33.; 65.; 69.
	EN21	33.; 66-67.; 69.
	EN22	33-34.; 67.; 70.
Termékek és szolgáltatások	EN23	34.
	EN28	36.
	EN30	36.

	indikátor	oldal
Társadalom		
Munkaügyi gyakorlat és tisztességes munka		
Foglalkoztatás	LA1	73.
	LA3	47.
Munkahelyi egészség és biztonság	LA6	46.
	LA7	71-72.
Képzés és oktatás	LA10	48.
	LA11	48.
Emberi jogok		
Gyermekmunka	HR6	Az Alkotmány XVIII. cikkének betartásával.
Kényszermunka	HR7	Az Alkotmány III. és XII. cikkének betartásával.
Társadalom		
	SO5	16.; 61.
Termékfelelősség		
Vevők egészsége és biztonsága	PR1	24-26.
Termékinformációk	PR3	24-26.

RICHTER GEDEON